

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านและการเขียนคำยาก โดยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ประกอบแบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
2. การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
3. การอ่านและการเขียน
4. วิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา
5. แผนการจัดการเรียนรู้
6. แบบฝึกทักษะ
7. การหาประสิทธิภาพเครื่องมือ
8. ทฤษฎีและหลักการเกี่ยวกับความพึงพอใจ
9. บริบทโรงเรียนบ้านโนนม่วง
10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 10.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 10.2 งานวิจัยต่างประเทศ
11. กรอบแนวคิดในการวิจัย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจธุระ การงาน และดำรงชีวิต ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์ จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบบการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดง ภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่

การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป สิ่งที่จะต้องเรียนรู้ในภาษาไทย ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ ในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตรจริง ประกอบด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 5)

1. การอ่าน การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตรประจำวัน

2. การเขียน การเขียนสะกดตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสาร โดยใช้ถ้อยคำและรูปแบบต่าง ๆ ของการเขียน ซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ย่อความ รายงานชนิดต่าง ๆ การเขียนตามจินตนาการวิเคราะห์วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์

3. การฟัง การดู และการพูด การฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูดแสดงความคิดเห็นความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่าง ๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่าง ๆ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และการพูดเพื่อนำใจ

4. หลักการใช้ภาษาไทย ธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่าง ๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศ ในภาษาไทย

5. วรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิดคุณค่าของงานประพันธ์ และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่นของเด็กเพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดค่านิยมขนบธรรมเนียม ประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีตและความงดงามของภาษาเพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจ ในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

1. ตัวชี้วัด สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการ ดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.2	1. อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง และข้อความสั้น ๆ	การอ่านออกเสียงและบอกความหมายของคำ คำคล้องจอง และข้อความที่ประกอบด้วย คำพื้นฐาน คือ คำที่ใช้ในชีวิตประจำวันไม่น้อยกว่า 800 คำ รวมทั้งคำที่ใช้เรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	2. บอกความหมายของคำ และ ข้อความที่อ่าน	ประกอบด้วย - คำที่มีรูปวรรณยุกต์และไม่มีรูปวรรณยุกต์ - คำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตาม มาตรา - คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ - คำที่มีอักษรนำ
	3. ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่อง ที่อ่าน	การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น - นิทาน
	4. เล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่อ่าน	- เรื่องสั้น ๆ
	5. คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่อง ที่อ่าน	- บทร้องเล่นและบทเพลง - เรื่องราวจากบทเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทยและกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น
	6. อ่านหนังสือตามความสนใจ อย่างสม่ำเสมอและนำเสนอเรื่อง ที่อ่าน	การอ่านหนังสือตามความสนใจ เช่น - หนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะสมกับวัย - หนังสือที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน
	7. บอกความหมายของ เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ สำคัญที่มักพบเห็นใน ชีวิตประจำวัน	การอ่านเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ ประกอบด้วย - เครื่องหมายสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่พบเห็นใน ชีวิตประจำวัน - เครื่องหมายแสดงความปลอดภัยและแสดง อันตราย
ป.2	8. มีมารยาท ในการอ่าน	มารยาทในการอ่าน เช่น - ไม่อ่านเสียงดังรบกวนผู้อื่น - ไม่เล่นกันขณะที่อ่าน - ไม่ทำลายหนังสือ

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2. ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูล สารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.2	1. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด 2. เขียนสื่อสารด้วยคำและประโยคง่าย ๆ 3. มีมารยาทในการเขียน	การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดตาม รูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย การเขียนสื่อสาร - คำที่ใช้ในชีวิตประจำวัน - คำพื้นฐานในบทเรียน - คำคล้องจอง - ประโยคง่าย ๆ มารยาทในการเขียน เช่น - เขียนให้อ่านง่าย สะอาด ไม่ขีดฆ่า - ไม่ขีดเขียนในที่สาธารณะ การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดตาม รูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย

สาระที่ 3 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 3.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การ

เปลี่ยนแปลงของภาษาและ พลังของภาษา ภูมิปัญญาทาง
 ภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.2	1. บอกและเขียนมาตราตัวสะกด 2. เขียนสะกดคำ และบอกความหมาย ของคำ 3. เรียบเรียงคำเป็นประโยคง่าย ๆ 4. ต่อคำคล้องจองง่าย ๆ	มาตราตัวสะกดในภาษาไทย การสะกดคำ การแจกถูก และการอ่านเป็นคำ มาตราตัวสะกดที่ตรงตามมาตราและไม่ตรง ตามมาตรา การผันคำ ความหมายของคำ การแต่งประโยค คำคล้องจอง

สรุปได้ว่า ผู้วิจัยได้ใช้ตัวชี้วัดและสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ เกี่ยวกับการอ่าน และ
 การเขียน สาระที่ 1 การอ่าน สาระที่ 2 การเขียน และสาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย เพื่อ

พัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำยาก ในระดับผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเป็นงานวิจัยครั้งนี้

การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของสถานศึกษา ต้องมีการพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยนำโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษาให้ผู้เรียนได้เรียนภาษาไทย สัปดาห์ละกี่ชั่วโมงในแต่ละระดับชั้น เพื่อกำหนดเวลาของหน่วยการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังต้องกำหนดแบบของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามปรัชญา ทิศทาง และจุดหมายของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และรูปแบบของการจัดหลักสูตรจะเขียนเป็นหลักสูตรรายวิชา ที่เน้นเนื้อหารายวิชาที่เน้นเนื้อหาสาระหรือหลักสูตรบูรณาการเป็นหน่วยการเรียนรู้ หรือหลักสูตรสหวิทยาการ หลักสูตรภาษาไทย ควรแบ่งเป็นหลักสูตร 2 กลุ่มวิชา (กรมวิชาการ. 2544 : 45 - 47) คือ

กลุ่มวิชาที่ 1 หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยพื้นฐานเป็นรายวิชาที่ทุกคน ต้องเรียนรู้ เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ และการวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ และเพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการฟัง การดู การอ่าน และการเขียน หลักสูตรภาษาไทยพื้นฐานเป็นรายวิชา ที่ผู้เรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต้องเรียนรู้เป็นรายวิชาพื้นฐานสำหรับทุกคน มีเนื้อหาสาระเชื่อมโยง และมีลำดับง่ายตามระดับชั้นและเป็นการฝึกทักษะ และกระบวนการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อให้สามารถมีพื้นฐานการเรียนรู้ มีนิสัยรักการอ่านการเขียนเป็นเครื่องมือของการเรียนรู้วิชาอื่น ๆ อีกด้วย

กลุ่มวิชาที่ 2 หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยรายวิชาเพิ่มเติม เป็นรายวิชาที่จัดขึ้นเพื่อสนองความต้องการ ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียนเป็นรายวิชาที่ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาไทยเฉพาะทางที่จะเรียนต่อไปในชั้นสูงขึ้น หรือเพื่อการส่งเสริมการประกอบอาชีพ หลักสูตรภาษาไทยรายวิชาเข้ม เป็นรายวิชาเลือกของผู้เรียน ต่างจากรายวิชาพื้นฐานและมีจุดประสงค์ที่ต่างกัน

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย แบ่งเป็นหลักสูตร 2 กลุ่มวิชา คือ กลุ่มวิชาที่ 1 หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยพื้นฐาน เป็นรายวิชาที่จะต้องเรียนรู้ เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ และกลุ่มวิชาที่ 2 หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชาเพิ่มเติม เป็นรายวิชาที่จัดขึ้นเพื่อสนองความต้องการ ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียน

การอ่านและการเขียน

1. การอ่าน

การอ่านเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญและจำเป็นมากในการดำรงชีวิตของมนุษย์ ในชีวิตประจำวันต้องอาศัยการอ่านจึงจะสามารถเข้าใจและสื่อความหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

1.1 ความหมายของการอ่าน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546 : 1364) ได้กำหนด ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน หมายถึง ออกเสียงตามตัวหนังสือ ถ้าออกเสียงด้วย เรียกว่า อ่านออกเสียง ถ้าไม่ออกเสียงเรียกว่าอ่านในใจ สังเกตหรือพิจารณาดูให้เข้าใจ

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2549 : 1) ให้ความหมายของการอ่านว่า คือ ความเข้าใจ ใน สัญลักษณ์ เครื่องหมาย รูปภาพ ตัวอักษร คำและข้อความที่พิมพ์หรือเขียนขึ้นมา

นพดล จันทรเพ็ญ (2549 : 74) การอ่านมีความสำคัญต่อมนุษย์อย่างยิ่งโดยเฉพาะในยุคปัจจุบันที่มีหนังสือให้เลือกอ่านได้มากมาย การอ่านช่วยให้เราสามารถหาความรู้ ความบันเทิง สร้างเสริมประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์แก่ชีวิต ทั้งการศึกษา อาชีพการงาน และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม

วรรณิ โสมประยูร (2549 : 121) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็น กระบวนการทางสมองที่ต้องใช้สายตาสัมผัสอักษรหรือสิ่งพิมพ์อื่น ๆ รับรู้และเข้าใจความหมาย ของคำหรือสัญลักษณ์โดยแปลออกเป็นความหมาย ที่ใช้ความคิดและความรู้ระหว่างผู้เขียนกับ ผู้อ่านให้เข้าใจตรงกันและผู้อ่านสามารถนำความหมายนั้นๆ ไปใช้ประโยชน์ได้

รัฐจิต แก้วจำปา (2549 : 10) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน หมายถึง การรับสารโดยมีหนังสือเป็นสื่อ ซึ่งผู้รับสารจะต้องคิดพิจารณาทำความเข้าใจสารตาม ตัวหนังสือที่ผู้สือเขียนไว้

สนิท สัตโยภาส (2549 : 92) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน หมายถึง การมองดูตัวอักษรแล้วถ่ายทอดความหมายจากตัวอักษรออกมาเป็นความคิดจากนั้น จึงนำความรู้ ความคิด หรือสิ่งที่ได้จากการอ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในด้านต่าง ๆ เมื่อถึงเวลา อันควร

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2549 : 1) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน ในลักษณะของกระบวนการแล้วให้คำจำกัดความว่า เป็นลำดับขั้นที่เกี่ยวข้องกับการทำความเข้าใจความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยค ข้อความและเรื่องราวของสารซึ่งผู้อ่านสามารถบอก ความหมาย

ธนู ทดแทนคุณ และ กุลวดี แพทย์พิทักษ์ (2548 : 44) กล่าวว่า การอ่าน หมายถึง การรับรู้และการแปลความหมายของตัวอักษร เครื่องหมาย สัญลักษณ์ที่สื่อความหมายต่าง ๆ มาเป็นความคิด ความรู้ และความเข้าใจระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน เพื่อให้ผู้อ่านสามารถนำความจากสารนั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์

สรุปได้ว่า การอ่านเป็นการแปลความหมายของตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ที่เขียนให้มีความหมายตรงตามวัตถุประสงค์ของผู้เขียน สามารถสรุปความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยค ข้อความและเรื่องราวได้ และสามารถบอกความหมายได้เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ต่อ

1.2 ความสำคัญของการอ่าน

วรรณิ โสมประยูร (2549 : 121) สรุปไว้ว่า โดยทั่วไปการอ่านหนังสือมีผลสำคัญต่อผู้อ่าน 2 ประการ คือ ประการแรก อ่านแล้วได้ “ อรรถ ” ประการที่ 2 อ่านแล้วได้ “ รส ” ถ้าผู้อ่านสำนักอยู่ตลอดเวลาถึงผลสำคัญทั้งสองประการนี้ย่อมจะได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่จากหนังสือนั้นตรงตามเจตนารมณ์ของผู้เขียนเสมอ อย่างไรก็ตาม การอ่านมีความสำคัญต่อคนทุกเพศทุกวัยและทุกสาขาอาชีพ ซึ่งอาจสรุปได้ดังนี้

1. การอ่านเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการศึกษาเล่าเรียนทุกระดับ ผู้เรียนจำเป็นต้องอาศัยทักษะการอ่านทำความเข้าใจกับเนื้อหาสาระของวิชาต่าง ๆ เพื่อให้ตนเองได้รับความรู้และประสบการณ์ตามความต้องการ
2. ในชีวิตประจำวันโดยทั่วไป คนเราต้องอาศัยการอ่านติดต่อสื่อสารเพื่อทำความเข้าใจกับบุคคลอื่นรวมไปกับทักษะการฟัง การพูด และการเขียนทั้งในด้านการกิจส่วนตัว และการประกอบอาชีพการงานต่าง ๆ ในสังคม
3. การอ่านสามารถทำให้บุคคลสามารถนำความรู้และประสบการณ์จากสิ่งที่อ่านไปปรับปรุงและพัฒนาอาชีพหรือธุรกิจการงานที่ตัวเองกระทำอยู่ให้เจริญก้าวหน้า และประสบความสำเร็จได้ในที่สุด
4. การอ่านสามารถสนองความต้องการพื้นฐานของบุคคลในด้านต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี เช่น ช่วยให้มีมั่นคงปลอดภัย ช่วยให้ได้รับประสบการณ์ใหม่ ช่วยให้เป็นที่ยอมรับของสังคม ช่วยให้มีความกระตือรือร้นและชื่อเสียง
5. การอ่านทั้งหลายจะส่งเสริมให้บุคคลได้ขยายความรู้และประสบการณ์เพิ่มขึ้นอย่างลึกซึ้งและกว้างขวาง ทำให้เป็นผู้รอบรู้ เกิดความมั่นใจในการพูด ปราศรัย การบรรยาย หรืออภิปรายปัญหาต่าง ๆ นับว่าเป็นการเพิ่มบุคลิกภาพและความน่าเชื่อถือให้แก่ตนเอง
6. การอ่านหนังสือหรือสิ่งพิมพ์หลายชนิด นับว่าเป็นกิจกรรมนันทนาการที่น่าสนใจมาก เช่น อ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร นวนิยาย การ์ตูน ฯลฯ เป็นการช่วย

ให้บุคคลรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์เกิดความเพลิดเพลิน และสนุกสนานได้เป็นอย่างดี

7. การอ่านเรื่องราวต่าง ๆ ในอดีต เช่น ประวัติศาสตร์ เอกสารสำคัญ วรรณคดี ฯลฯ จะช่วยให้อนุชนรู้จักอนุรักษมรดกทางวัฒนธรรมของคนไทยเอาไว้ และสามารถพัฒนาให้เจริญรุ่งเรืองต่อไปได้

นพดล จันทรเพ็ญ (2549 : 2) สรุปไว้ว่า การอ่านมีความสำคัญต่อมนุษย์อย่างยิ่ง โดยเฉพาะในยุคปัจจุบันมีหนังสือให้เลือกอ่านมากมาย การอ่านช่วยให้เราสามารถแสวงหาความรู้ ความบันเทิง สร้างเสริมประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์แก่ชีวิต ทั้งการศึกษา อาชีพการงานและการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2552 : 2) สรุปไว้ว่า การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการเสาะแสวงหาความรู้ การรู้และใช้วิธีอ่านที่ถูกต้องจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้อ่านทุกคน การรู้จักฝึกฝนอ่านอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้ผู้อ่านมีพื้นฐานในการอ่านที่ดี ทั้งจะช่วยให้เกิดความชำนาญและมีความรู้กว้างขวางด้วย ดังนั้นการที่ผู้เรียนจะเป็นนักอ่านที่ดีจึงขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมที่ครูเป็นผู้จัดเตรียมให้อีกทั้งยังต้องผสมผสานกับความสนใจของผู้อ่านเพื่อเป็นแรงจูงใจที่ช่วยให้ผู้เรียนได้อ่านอย่างสม่ำเสมอ

กองทัพ เคลือบพนิชกุล (2542 : 87) สรุปไว้ว่า ความสำคัญของการอ่านเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ดังนี้

1. การอ่านให้ประโยชน์แก่ตนเองทั้งในด้านความรู้ การศึกษาค้นคว้า ความเพลิดเพลิน และความจรรโลงใจ เป็นการช่วยพัฒนาทั้งบุคลิกภาพและหน้าที่การงาน
2. การอ่านให้ประโยชน์แก่สังคม ทั้งความเป็นอยู่ในสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง กับการสืบทอดวัฒนธรรม

รัฐจิตร แก้วจำปา (2549 : 10) สรุปไว้ว่า การอ่านหนังสือนั้นมีความสำคัญและจำเป็นต่อชีวิตประจำวัน ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ในการศึกษาหาความรู้
2. เป็นเครื่องมือให้เกิดความรอบรู้ ซึ่งการอ่านช่วยให้รับรู้ข่าวสารทันต่อเหตุการณ์
3. เป็นเครื่องมือพัฒนาบุคลิกภาพ การอ่านช่วยให้เกิดความรู้แล้วนำความรู้ นั้น ๆ มาใช้ในโอกาสต่าง ๆ อย่างผู้มีโลกทัศน์กว้างไกล
4. เป็นเครื่องมือประเทืองอารมณ์ การอ่านช่วยให้เกิดความเพลิดเพลินหรือความบันเทิงอันเป็นสิ่งจำเป็นต่อชีวิต
5. เป็นเครื่องมือช่วยพัฒนาจิตใจ การอ่านกล่อมเกลาจิตใจให้มีความอ่อนโยน มีคุณธรรม มีศีลธรรม เป็นพลเมืองดีของสังคม

6. เป็นเครื่องมือพัฒนาอาชีพ ทุกอาชีพต้องอาศัยการอ่านเพื่อปรับปรุงสร้างความก้าวหน้าให้แก่อาชีพของตน

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการอ่านที่กล่าวมาใช้เป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดในการแสวงหาความรู้ ช่วยพัฒนาบุคลิกภาพ ช่วยแก้ปัญหา ช่วยให้เกิดความเพลิดเพลิน ช่วยสร้างความสำเร็จในการดำรงชีวิต ทำให้สามารถพัฒนาตนเอง สังคมและประเทศชาติต่อไป

1.3 จุดมุ่งหมายของการอ่าน

การอ่านแต่ละครั้งจะมีจุดมุ่งหมายในการอ่านที่แตกต่างกันออกไป ถ้าผู้อ่านตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านแต่ละครั้งไว้จะช่วยให้การอ่านมีประสิทธิภาพสูง และได้ทิศทางในการอ่านอย่างชัดเจน

กองทัพ เคลือบพนิชกุล (2542 : 89) ได้สรุปจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ดังนี้

1. อ่านเพื่อต้องการศึกษาหาความรู้ การอ่านตามจุดมุ่งหมายข้อนี้จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับนักเรียน นักศึกษาที่จะต้องอ่านตำราเพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม หรืออ่านทบทวนบทเรียนที่เรียนมา ส่วนผู้ที่ต้องการจะแสวงหาความรู้เพิ่มเติม ให้เกิดความรู้กว้างขวาง จำเป็นต้องอาศัยการอ่านเป็นประจำ

2. อ่านเพื่อสนองความอยากรู้ อยากเห็น หรือค้นหาคำตอบ มนุษย์จะมีความอยากรู้ อยากเห็นเป็นปกติวิสัย เช่น อยากรู้เรื่องชีวประวัติบุคคลสำคัญ อยากรู้ความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์บ้านเมือง อยากรู้เรื่องสังคมไทยทั่ว ๆ ไป จึงต้องอ่านเพื่อสนองความต้องการนั้น ๆ

รุ่งฤดี ชมภูศรี (2549 : 44) กล่าวว่า การอ่านเป็นสิ่งสำคัญที่ก่อให้เกิดความรู้ที่แตกฉาน และการอ่านนั้นผู้อ่านมีจุดประสงค์ของการอ่านหลัก ๆ ดังนี้

1. อ่านเพื่ออยากรู้ หรืออยากรู้ อยากเห็น ความอยากรู้ อยากเห็นเป็นธรรมชาติของมนุษย์ที่ต้องการรู้เรื่องทั่ว ๆ ไป หรือเรื่องที่สนใจ เช่น อยากรู้เรื่องของประเทศ ภูฏาน ต้องการทราบข่าวคราวความเคลื่อนไหวในเรื่องต่าง ๆ ของเหตุการณ์ในปัจจุบัน เช่น อยากรู้เรื่องการสรรหาคณะกรรมการการเลือกตั้งเหล่านี้ จึงจำเป็นต้องชวนขวยอ่านเพื่อให้ตนมีความรู้ให้ได้

2. อ่านเพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ สาเหตุที่ทำให้คนอ่านหนังสืออีกประการหนึ่งคือมีเวลาว่าง ซึ่งอาจจะว่างเว้นจากภารกิจ ก็จะใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ โดยการหาหนังสือมาอ่าน

3. อ่านเพื่อความบันเทิง การอ่านหนังสือหรือสิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาไม่เป็นวิชาการมากนัก เช่น นวนิยาย เรื่องสั้น หรือวรรณคดีบางเรื่อง จะช่วยให้เกิดความเพลิดเพลิน คลายเครียดได้

4. อ่านเพื่อจรรโลงใจ บางครั้งชีวิตของคนเมื่อพบปัญหาและความไม่สมหวัง ทำให้เกิดความท้อแท้ ไม่มีกำลังใจ หากได้อ่านหนังสือที่มีเรื่องเกี่ยวกับชีวประวัติบุคคลสำคัญ ที่ต้องฝ่าฟันอุปสรรคในชีวิตจนกระทั่งประสบผลสำเร็จในที่สุดทำให้ผู้หมดหวังในชีวิตมีกำลังใจดีขึ้น สร้างความหวังใหม่ได้ต่อไป

5. อ่านเพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนาอาชีพ เป็นการอ่านเพื่อเพิ่มพูนความรู้ นำมาพัฒนาการงานอาชีพของตน

6. อ่านเพื่อต้องการพักผ่อน ซึ่งการอ่านหนังสือถือเป็นการหาความเพลิดเพลิน ที่ประหยัดและเป็นส่วนตัว

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2549 : 5 - 6) ได้สรุปจุดมุ่งหมายในการอ่าน ไว้ดังนี้

1. ตอบสนองอารมณ์ที่ผู้อ่านพอใจ เช่น รัก ชอบ โกรธ เสียใจ และดีใจ รวมทั้งตอบสนองความต้องการในส่วนของอารมณ์หรือความรู้สึกต้องการ

2. ส่งเสริมให้มีความคิดสร้างสรรค์ โดยอาศัยแนวทางจากเรื่องที่อ่าน และมีความกระตือรือร้นในการอ่านเรื่องอื่น ๆ

3. รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ช่วยผ่อนคลายความตึงเครียด มีสุขภาพจิตที่ดี และช่วยให้มีความรู้เพิ่มขึ้น

4. สามารถหาประสบการณ์ได้จากการอ่าน มีความคิดเป็นอิสระ แดกฉาน เฉลียวฉลาด และส่งเสริมการฝึกทักษะการอ่านจากขั้นพื้นฐานไปสู่ขั้นที่สูงขึ้น

5. ช่วยให้อ่านมีหูกว้างตาไกลมากยิ่งขึ้น และนำความรู้ที่ได้มาแก้ปัญหาในเรื่องต่าง ๆ ได้

นพดล จันทรเพ็ญ (2549 : 74 - 75) ได้สรุปจุดมุ่งหมายในการอ่าน ไว้ดังนี้

1. การอ่านเพื่อศึกษาหาความรู้ เป็นการอ่านเพื่อมุ่งให้ได้ความรู้ในเรื่องที่ต้องการศึกษาให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องราวเนื้อหานั้น ๆ

2. อ่านเพื่อความเพลิดเพลินบันเทิงใจ ผู้อ่านมุ่งที่ความผ่อนคลายอารมณ์ ความเพลิดเพลินที่เกิดจากการอ่าน ได้แก่ การอ่านหนังสือประเภทบันเทิงคดี นวนิยาย เป็นต้น ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายของการอ่านที่ใช้มากในชีวิตประจำวันของคนทั่วไป

3. อ่านเพื่อหาคำตอบในสิ่งที่ตนเองต้องการ หมายถึง การคิดค้นในเรื่องที่ตนเองสนใจเป็นพิเศษ

4. อ่านเพื่อฝึกทักษะในการอ่านออกเสียง เป็นการฝึกฝนตนเองในการอ่านออกเสียง เพื่อให้ผู้อื่นฟังแล้วเกิดความรู้ ความเข้าใจ หรือความซาบซึ้งในอรรถรส และมุ่งฝึกฝนการอ่านออกเสียงให้ถูกต้อง ชัดเจน

ธนู ทดแทนคุณ และกุลวดี แพทย์พิทักษ์ (2548 : 47) ได้สรุปจุดหมายในการอ่านไว้ดังนี้

1. การอ่านเพื่อความรู้ เป็นการอ่านเพื่อมุ่งให้ได้ความรู้ในเรื่องที่ต้องการศึกษาอยู่ เพื่อเข้าใจในเนื้อหาต่าง ๆ

2. การอ่านเพื่อความรอบรู้ เช่นการอ่านเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับตนเองมากขึ้น

3. การอ่านเพื่อหาคำตอบ เป็นการอ่านเพื่อต้องการคำตอบสั้น ๆ หรือ

สาระสำคัญเท่านั้น

4. การอ่านเพื่อความบันเทิงเพลิดเพลินใจ เป็นการอ่านเพื่อผ่อนคลายอารมณ์
สรุปได้ว่า การอ่านมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดความรู้ ความคิด เพื่อความเพลิดเพลิน
เพื่อติดตามข่าวสาร ให้ทันเหตุการณ์ต่าง ๆ พัฒนาอาชีพของตนเองได้ และทำให้ผู้อ่านได้
ฝึกฝนตนเองในการอ่านออกเสียง ทำให้เกิดทักษะการอ่านได้รับการยอมรับจากคนในสังคมได้

1.4 ประเภทของการอ่าน

กองทัพ เคลือบพนิชกุล (2542 : 13 - 15) ได้แบ่งประเภทการอ่านตามวิธีการอ่านไว้ 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือการอ่านในใจและการอ่านออกเสียง ซึ่งมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. การอ่านในใจคือ การอ่านไม่ออกเสียงหรืออ่านเงียบ (Silent Reading) คือเวลาอ่านจะไม่ใช้อวัยวะที่ช่วยในการออกเสียงเคลื่อนไหวเลย คงใช้เฉพาะสายตากวาดไปบนตัวอักษร นัยน์ตารับภาพแล้วส่งสัญญาณผ่านประสาทตาไปยังประสาทสมองให้รับรู้เพื่อจดจำและตีความต่าง ๆ ออกมา การอ่านในใจจึงเป็นการอ่านที่มุ่งจะเก็บใจความให้ได้ถูกต้อง รวดเร็ว ผู้อ่านสามารถรับรู้เรื่องราวจากการอ่านในใจได้เร็วกว่าการอ่านออกเสียง จึงเป็นการอ่านเพื่อให้ตนเองเท่านั้นที่รับรู้แต่เพียงผู้เดียว

2. การอ่านออกเสียง เป็นการอ่านให้เกิดเสียงดัง (Sound Reading) คือ การเปล่งเสียงตามตัวอักษร ถ้อยคำ และเครื่องหมายต่าง ๆ ที่เขียนไว้ออกมาให้ถูกต้อง ชัดถ้อย ชัดคำและเป็นที่เข้าใจแก่ผู้ฟัง การอ่านออกเสียงผู้อ่านจะต้องอาศัยการทำงานที่สัมพันธ์กันระหว่างสายตาสมอง และอวัยวะในการอ่านออกเสียง ผู้อ่านจะต้องใช้สายตากวาดไปตามตัวอักษรครั้งละหนึ่งวรรคและต้องแบ่งใจความไว้แปลงความคิดเป็นเสียง แล้วจึงเปล่งเสียงออกมาให้ตรงตามความหมายของถ้อยคำ เพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจตามข้อความที่ได้ยินผู้อ่านเปล่งเสียงออกมา

นพดล จันทรเพ็ญ (2549 : 75 - 79) ได้แบ่งประเภทของการอ่านออกเสียงเป็น 2 ประเภทดังนี้

1. การอ่านในใจคือ การแปลความหมายของตัวอักษรออกมาเป็นความคิด ความเข้าใจ และนำความคิด ความเข้าใจที่ได้รับนั้นไปใช้ประโยชน์ ซึ่งจะเกิดประโยชน์แก่ตัวผู้อ่านเอง

และหากผู้อ่านนำไปถ่ายทอดสู่ผู้อื่นก็จะเกิดประโยชน์เพิ่มอีกสถานหนึ่งด้วย และการอ่านในใจเป็นการอ่านที่ผู้อ่านมุ่งจะจับใจความได้ถูกต้องและรวดเร็ว

2. การอ่านออกเสียงคือ การเปล่งเสียงตามตัวอักษร ถ้อยคำและเครื่องหมาย ต่าง ๆ ที่เขียนไว้ออกมาให้ถูกต้อง ชัดถ้อยชัดคำ และเป็นที่น่าสนใจแก่ผู้ฟังซึ่งถือเป็นสิ่งสำคัญในการอ่านออกเสียง ผู้อ่านต้องคำนึงว่ากำลังอ่านให้ผู้อื่นฟัง การอ่านของตนสามารถสื่อสารแก่ผู้ฟังได้ตรงตามที่คุณเขียนข้อความต้องการหรือไม่ การอ่านออกเสียงจึงใช้การถ่ายทอดถ้อยคำหรือว่าตามตัวหนังสือ เท่านั้นแต่ต้องคำนึงถึงสารเต็มทั้งหมดให้สมบูรณ์ที่สุด

บันลือ พลฤกษ์วัน (2543 : 120 - 133) ได้แบ่งประเภทของการอ่านซึ่งสอดคล้องกับ ทิศนีย์ ศุภเมธี (2548 : 82) กล่าวว่า การสอนอ่าน แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. การอ่านในใจ เป็นการอ่านเพื่อขยายหาความรู้และความเพลิดเพลินให้แก่ตนเอง การอ่านประเภทนี้ มุ่งฝึกการอ่านเร็ว การจับใจความสำคัญ รายละเอียดที่จำเป็นเบื้องต้น ไม่เพียงสามารถอ่านเท่านั้น ยังมีความสามารถต่อไปอีก คือ

- 1.1 การสรุปความ
- 1.2 การแปลความ
- 1.3 การตีความ
- 1.4 การขยายความ
- 1.5 การวิเคราะห์ความ
- 1.6 การวิพากษ์วิจารณ์เนื้อเรื่อง

2. การอ่านออกเสียง เป็นการเปล่งเสียงออกมาตามตัวอักษรที่ปรากฏ แบ่งเป็น 2 ชนิด คือ

2.1 การอ่านร้อยแก้ว เช่น การอ่านบทความ บันทึคดี นิตยสาร และอื่น ๆ ที่สามารถสื่อความหมายให้ผู้อื่นรู้เรื่องได้ และผู้อื่นก็สามารถเข้าใจสิ่งที่อ่าน โดยที่คิดไปด้วยผู้ฟังได้รับอรรถรสในการฟัง

2.2 การอ่านบทร้อยกรองของประเทศต่าง ๆ จากวรรณกรรมสมัยเก่าจนถึงปัจจุบัน เช่น กาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ บทเสภา บทเห่เรือ บทพากย์โขน

วรรณี โสมประยูร (2549 : 587) ได้แบ่งประเภทการอ่าน เป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. การอ่านออกเสียง แบ่งเป็น 3 แบบ ได้แก่
 - 1.1 การอ่านร้อยแก้ว
 - 1.2 การอ่านร้อยกรอง
 - 1.3 การอ่านทำนองเสนาะ

2. การอ่านในใจ แบ่งได้ 6 แบบ ได้แก่
 - 2.1 การอ่านแบบค้นคว้าหาความรู้
 - 2.2 การอ่านแบบจับใจความสำคัญ
 - 2.3 การอ่านแบบหารายละเอียดทุกตอน
 - 2.4 การอ่านเพื่อหารายละเอียดทุกคำเพื่อการปฏิบัติ
 - 2.5 การอ่านแบบไตร่ตรอง โดยใช้วิจารณ์ญาณ เพื่อหาข้อเท็จจริง
 - 2.6 การอ่านแบบคร่าว ๆ เพื่อสังเกตและจดจำ

สรุปได้ว่า การอ่านมี 2 ประเภท คือ การอ่านในใจ และ การอ่านออกเสียง การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ฝึกทักษะการอ่านออกเสียง ในการอ่านคำ อ่านสะกดคำ อ่านประโยค เพื่อตรวจสอบการอ่านที่ถูกต้องตามอักขรวิธี อ่านได้ตรงตามตัวอักษร อ่านชดถ้อยชดคำ

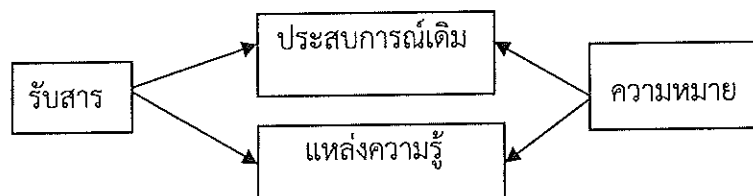
1.5 หลักการและทฤษฎีการอ่าน

มีนักการศึกษาทั้งของไทยและต่างประเทศได้กล่าวถึง หลักการและทฤษฎี การอ่านไว้ดังนี้

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2549 : 58-59) ได้กล่าวทฤษฎีการอ่านไว้ดังนี้

1. ทฤษฎีเน้นความสัมพันธ์ของข้อความ เป็นทฤษฎีที่เน้นความสำคัญของสารเป็นหลักในข้อความหนึ่ง ๆ จะมีใจความสำคัญเมื่อผู้อ่านได้อ่านสารแล้วจะนำความสำคัญในแต่ละข้อความรวมกันโดยให้ต่อเนื่อง แล้วทำความเข้าใจข้อความเหล่านั้นอีกครั้งหนึ่งซึ่งนักการศึกษาได้แบ่งเป็นทฤษฎีต่าง ๆ ดังนี้

- 1.1 ทฤษฎีของ ทราบัสโซ (Trabasso) กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องและมีความสัมพันธ์กัน 2 ประการ คือ ผู้อ่านรับรู้สาร ต่อจากนั้นจะทำการเปรียบเทียบโดยอาศัยประสบการณ์เดิม ทฤษฎีนี้เน้นว่า ระดับการอ่านของผู้อ่านจะไม่คงที่ ลำดับชั้นตามทฤษฎีนี้แบ่งออกเป็น 3 ชั้น ดังแสดงในแผนภาพที่ 1 ดังนี้

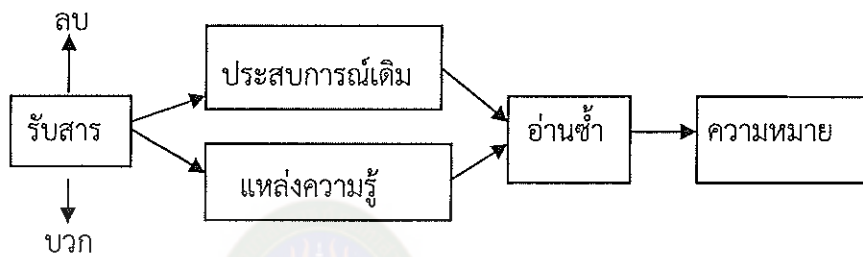
แผนภาพที่ 1 แสดงลำดับชั้นการอ่านทฤษฎีของ ทราบัสโซ (Trabasso)

1.1.1 รับสารโดยใช้สายตารับรู้

1.1.2 การใช้ประสบการณ์เดิม ความจริงจากภาพ ทำการเปรียบเทียบกับสารที่ได้รับว่าแตกต่างไปจากประสบการณ์เดิมหรือไม่

1.1.3 คำตอบที่ได้จากการเปรียบเทียบกับประสบการณ์เดิม หรือโดยอาศัยความรู้จากแหล่งอื่นมาช่วยตัดสินใจนั้น ถือว่าเป็นความรู้ใหม่ที่ได้จากการอ่าน

1.2 ทฤษฎีของแชสส์ (Chass) และคลาค (Clark) เป็นทฤษฎีที่เน้นถึงความสัมพันธ์ของใจความที่อ่านกับประสบการณ์เดิม โดยมีขั้นตอนของการอ่าน ดังแผนภาพที่ 2

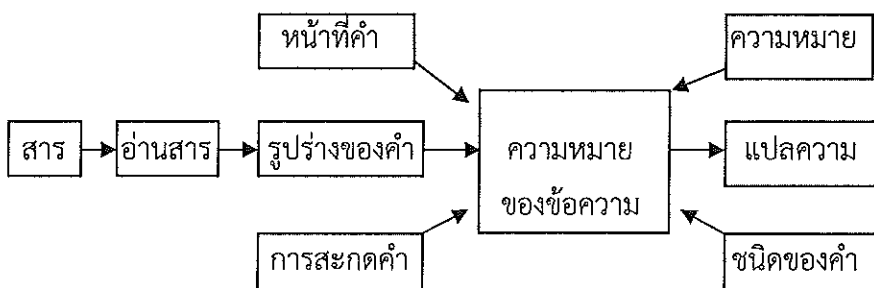

แผนภาพที่ 2 แสดงลำดับขั้นการอ่านทฤษฎีของแชสส์ (Chass) และคลาค (Clark)

1.2.1 ผู้อ่านจะรับข่าวสารแล้วทำการเปรียบเทียบกับประสบการณ์ของจริงและภาพ ถ้าไม่ตรงกับข้อมูลดังกล่าว หรือยังไม่มีใจความก็ใช้วิธีการอ่านซ้ำข้อความนั้น

1.2.2 สารที่ให้ความรู้สึกในทางลบจะใช้เวลาในการรับรู้ไว และนานหมายความว่า เมื่อได้รับรู้แล้วจะเก็บไว้นานกว่าสารที่ให้ความรู้สึกทางบวก ซึ่งระยะเวลาในการเก็บจะสั้นกว่าหรืออาจลืมได้เร็วกว่าสารที่ให้ความรู้สึกทางลบ

1.3 ทฤษฎีของรูเมลฮาร์ท (Rumellhart) ได้กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการที่ทำงานคล้ายกับคอมพิวเตอร์ มีความซับซ้อน แต่ละขั้นตอนจะมีความสัมพันธ์กันถ้าขาดอย่างใดอย่างหนึ่งจะทำให้การอ่านไม่สมบูรณ์ ดังแผนภาพที่ 3

แผนภาพที่ 3 แสดงลำดับขั้นการอ่านทฤษฎีของรูเมลฮาร์ท (Rumellhart)

ผู้อ่านเริ่มด้วยการอ่านสารโดยพิจารณารูปร่างของคำที่รู้จักเพื่อทำความเข้าใจความหมาย ต่อจากนั้น จึงทำการเปรียบเทียบความหมายของคำกับความรู้อื่นที่มีอยู่เพื่อเป็นการพิสูจน์หาข้อเท็จจริง โดยผู้อ่านจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของคำ ความหมาย การสะกดคำและชนิดของคำ องค์ประกอบเหล่านี้จะช่วยให้ผู้อ่านแปลความของสารได้หลักสำคัญของทฤษฎีมีอยู่ 4 ประการ คือ

1.3.1 การที่ผู้อ่านจะรับรู้คำนั้นเป็นคำชนิดใด ต้องสังเกตหน้าที่ของคำใกล้เคียงกันในประโยคเดียวกัน หรือในข้อความที่ใกล้เคียงกันว่าคำนั้นทำหน้าที่อย่างไร

1.3.2 การที่ผู้อ่านจะรับความหมายของคำขึ้นอยู่กับความเข้าใจความหมายของคำใกล้เคียงกัน อาจเป็นคำที่มาก่อนหรือมาหลังก็ได้

1.3.3 การที่ผู้อ่านจะรับรู้หน้าที่ของคำนั้น ขึ้นอยู่กับความเข้าใจของผู้อ่านเกี่ยวกับหน้าที่ของคำที่มาก่อนหรือมาหลังคำใหม่ จะเป็นแนวทางช่วยชี้แนะหน้าที่ของคำใหม่ให้ผู้อ่าน

1.3.4 การที่ผู้อ่านจะทราบความหมายของคำขึ้นอยู่กับการใช้ของคำบางคำ

บันลือ พลฤกษ์วัน (2543 : 120 - 133) ได้กล่าวหลักการอ่านไว้ 3 ทาง ดังนี้

1. เด็กเรียนอ่านโดยอาศัยตาสังเกตภาพที่สัมพันธ์กับคำ ภาพที่แสดงอาการเคลื่อนไหวสัมพันธ์ประโยค การเรียน ด้วยวิธีนี้อาศัยภาพเป็นเครื่องช่วยอ่าน ซึ่งเด็กจะสามารถอ่านเรื่องโดยอาศัยสถานการณ์ของภาพเป็นเครื่องบอกความเป็นไปของเรื่องเด็กเรียน

2. อ่านโดยใช้เสียงพาไป ใช้หูวิเคราะห์เสียงแล้วผสมเสียงอ่าน การอ่านแบบนี้อาศัยหูวิเคราะห์เสียงผสมเสียง อ่านคำ แล้วอ่านออกเสียงตามไป

3. เด็กเรียนโดยอาศัยการจำรูปคำ การจำโครงสร้างภายนอก ซึ่งคำเหล่านี้ มีความหมายเด่นชัด เด็กจะระลึกถึงประสบการณ์เดิมเป็นเครื่องช่วยแปลความหมายและการแปลความหมายของประโยค โดยเข้าใจรูปของประโยคจะเข้าใจได้ดีกว่าจำเฉพาะคำ เด็กสนใจอ่านเรื่องราวมากกว่าการอ่านเป็นคำ ซึ่งมีความหมายน้อยไม่เด่นชัดและบางคำยังมีหลายความหมาย ซึ่งต้องจัดรูปคำในลักษณะการใช้ประโยค ซึ่งสามารถทำความเข้าใจความหมายได้เด่นชัด เป็นการเรียนอ่านทางสมอง

คาร์รอล (Carroll, 1964 : 118) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการอ่านว่า มีหลักการควรรยึด 3 ประการ คือ

1. การเสริมแรง (Reinforcement) เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้การวางเงื่อนไขในการเรียนการสอนมีความมั่นคงถาวร ในการสอนอ่านนั้น ลำพังแต่การฝึกอ่านอย่างเดียว อาจจะไม่เพียงพอที่จะทำให้นักเรียนอ่านหรือจำคำได้ ต้องอาศัยการเสริมแรงเข้าช่วย ครูควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในการใช้การเสริมแรง

2. การหยั่งเห็น (Insight) เป็นการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นโดยฉับพลันของเด็กแต่หลังจากการที่เด็กได้ลองผิดลองถูกมาหลายครั้ง เช่น เด็กเห็นคำว่า “กิน” มาก่อน แล้วมาพบคำว่า “บิน” เด็กก็จะอ่านว่า “กิน” แต่เมื่อได้รับการสอนหรือให้ลองสะกดดู เป็นประสบการณ์แก่เด็กเด็กก็จะอ่านคำว่า “บิน” ได้อย่างถูกต้อง

3. ทฤษฎีพัฒนาการของเพียเจต์ กล่าวว่า ความรู้ คือ ประสบการณ์ที่ได้รับ การสะสม (Cumulative) มาแล้วในอดีต กล่าวคือ เมื่อเด็กมีปฏิกริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้าภายนอกแล้ว ได้ผลลัพธ์ออกมา ก็จะเก็บสะสมไว้ในตัว เมื่อเด็กพบเหตุการณ์เช่นเดียวกันอีก เด็กจะคาดหวังทันทีว่าผลลัพธ์ควรจะออกมาเหมือนที่เคยเป็นมาแล้ว เด็กจะค่อย ๆ ประสมประสาน (Assimilation) ความรู้ใหม่กับความเก่าเข้าด้วยกัน เป็นประสบการณ์ที่จะก่อให้เกิดความคิดต่าง ๆ ไปใช้การทำปฏิกริยาตอบสนองสิ่งเร้าที่เด็กพบครั้งต่อไป

1.6 ระดับความเข้าใจในการอ่าน

ระดับความเข้าใจในการอ่านถือเป็นหัวใจสำคัญในการอ่าน เพราะในการอ่านของแต่ละบุคคลย่อมแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของการอ่าน และความสามารถของการอ่าน ถึงแม้จะอ่านได้รวดเร็ว ถ้าผู้อ่านไม่เข้าใจในสิ่งที่อ่านก็ถือว่าเป็นการอ่านที่ไม่สมบูรณ์

ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน (2525 : 75) จัดอันดับความเข้าใจในการอ่านไว้เป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. การอ่านเอาเรื่อง การอ่านระดับนี้บ่งชี้แล้วว่าอ่านหนังสือออกอ่านได้เป็นอย่างไร เกี่ยวข้องกับใคร ผู้อ่านจะได้ใช้ความสามารถด้านความจำเป็นส่วนใหญ่

2. การอ่านขึ้นแปลความ การอ่านระดับนี้บ่งชี้แล้วว่าผู้อ่านต้องใช้ความสามารถนอกเหนือจากการอ่านเอาเรื่องคือ ต้องจำเรื่อง ต้องแปลความ ต้องขยายความ เป็นระดับความเข้าใจสูงไปกว่าการอ่านเอาเรื่อง

3. การอ่านขั้นวิจารณ์ การอ่านระดับนี้ต้องใช้ความสามารถของสติปัญญาขั้นสูงสุด โดยอาศัยการอ่านระดับอ่านเอาเรื่อง การแปลความ

บันลือ พฤษะวัน (2549 : 43) ระดับความเข้าใจในการอ่าน แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ

1. อ่านออก การที่ผู้อ่านรู้จักพยัญชนะ สระและเครื่องหมายต่าง ๆ สามารถอ่านออกเสียงออกมาเป็นคำได้อย่างถูกต้อง

2. อ่านเป็น เป็นการอ่านที่แตกต่างจากระดับแรกโดยสิ้นเชิง เพราะการอ่านเป็นนั้น หมายความว่า ผู้อ่านจะต้องอ่านได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว จับใจความได้ตรงตามที่คุณเขียน ต้องการ ทราบความหมายของข้อความทุกอย่างรวมถึงความหมายที่คุณเขียนเจตนาแฝงไว้ สามารถเข้าใจเจตนาและอารมณ์ของผู้เขียน ตลอดจนสามารถประเมินคุณค่าและเลือกรับสิ่งดี ๆ

จากงานเขียนนั้นได้ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องฝึกฝนทักษะในการอ่านของตนเองให้มาก เพื่อที่จะได้อ่านเป็น ซึ่งต้องอาศัยเวลาในการฝึกฝนค่อนข้างนาน การฝึกอ่านให้เป็น

สรุปได้ว่า ความเข้าใจในการอ่านนับว่าเป็นพื้นฐานสำคัญยิ่งต่อการศึกษา ผู้เรียนที่มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูง จะทำให้เป็นผู้มีเหตุผลมีความสามารถในการใช้ วิจารณ์ญาณและสรุปความได้

1.7 องค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่านมีองค์ประกอบที่สำคัญหลายประการด้วยกัน ได้มีผู้กล่าวถึงองค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่านไว้ดังนี้

จรรยา บุญมีประเสริฐ และคณะ (2544 : 25) กล่าวว่าองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญของความเข้าใจในการอ่านมีอยู่ 9 ประการต่อไปนี้ คือ

1. ความรู้เรื่องศัพท์
 2. ความมีเหตุผลในการอ่าน ความสามารถในการหาความหมาย และ รวบรวมความหมายของใจความหลาย ๆ ใจความเข้าด้วยกัน
 3. ความสามารถในการค้นหาข้อความที่ผู้เขียนแสดงสาระสำคัญของ เนื้อเรื่องอย่างกระจ่างแจ้ง เพื่อเป็นประโยชน์ในการรวบรวมความคิดของเรื่องได้
 4. ความสามารถในการแสดงความมุ่งหมายความสนใจหรือความคิด ของผู้เขียน
 5. ความสามารถที่จะหาความมุ่งหมายของคำที่ไม่คุ้นเคยจากข้อความ หรือความสามารถตัดสินใจได้ว่าในบรรดาความหมายหลาย ๆ อย่างของคำนั้น ความหมายใด จะเหมาะสมกับคำนั้นในข้อความนั้น
 6. ความสามารถในการรวบรวมเนื้อความย่อย ๆ ที่ปรากฏในเนื้อเรื่องที่ อ่านได้
 7. ความสามารถในการติดตามวิธีดำเนินเรื่อง ของเรื่องราวที่อ่าน และสามารถคาดคะเนเรื่องที่เกิดขึ้นก่อนและภายหลังเรื่องที่อ่านได้
 8. ความรู้เรื่องวิธีการเขียนต่าง ๆ
 9. ความสามารถในการหาใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน
- แฮร์ริส และสมิธ (Harri and Smith. 1976 : 235 ; อ้างอิงมาจาก เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2551 : 85) กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญที่มีผลต่อความเข้าใจในการอ่าน คือ ประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน ความสามารถทางด้านภาษา ความสามารถในการคิด เจตคติ ต่อสิ่งที่อ่านและจุดประสงค์ในการอ่าน

เกรย์ (Grey, 1948 : 35 – 37) กล่าวว่า ความเข้าใจในการอ่าน เป็นหลักสำคัญที่สุดของการอ่าน ผู้อ่านจะเข้าใจในสิ่งที่อ่านได้ดีขึ้นกับทักษะพื้นฐานที่สำคัญหลายประการ ดังนี้

1. รู้จักคำ (Perception of the Words Used) ผู้อ่านจะอ่านหนังสือได้เข้าใจ เมื่อผู้อ่านมีความสามารถในการอ่านตัวอักษรและเข้าใจความหมายของผู้เขียนเพราะการเข้าใจความหมายของคำเป็นทักษะเบื้องต้นในการอ่านทุกประเภท
2. การเข้าใจความคิดของผู้เขียน (Comprehension of the Idea Expressed)
3. การมีปฏิกิริยาโต้ตอบความคิดของผู้เขียน (Reaction to the Ideas) เป็นการประเมินความคิดของผู้เขียนจากเรื่องทีอ่านซึ่งผลจากการประเมินจะเป็นการเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้
4. ทักษะในการผสมผสานระหว่างความคิดใหม่กับความคิดเก่า (Integration of Ideas) ซึ่งหมายถึง การรวบรวมความคิดจากเรื่องที่ได้รับจากเรื่องทีอ่านและประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน

สมุทร เซ็นเขาวนิช (2549 : 16) กล่าวว่า องค์ประกอบสำคัญของความเข้าใจในการอ่าน สรุปได้ดังนี้

1. สามารถจดจำเรื่องราวส่วนใหญ่ที่อ่านมาแล้วได้ เมื่อถึงคราวจำเป็นต้องการจะใช้ประโยชน์หรืออ้างอิงก็ทำได้ไม่ยาก
2. สามารถจับใจความสำคัญ ๆ ได้ สามารถแยกแยะหรือระบุประเด็นหลักออกจากประเด็นย่อยที่ไม่จำเป็นหรือสำคัญเกี่ยวข้องมากนักได้ สามารถประเมินได้ว่าอะไรบ้างที่ควรจะสนใจเป็นพิเศษหรือไม่ก็ตัดทิ้งไปได้เลย
3. สามารถตีความเกี่ยวกับเรื่องราวหรือข้อคิดเห็นที่อ่านมาแล้วได้ ว่ามีนัยสำคัญหรือลึกซึ้งมากน้อยเพียงใด
4. สามารถสรุปความเห็นจากสิ่งทีได้อ่านมาแล้วอย่างถูกต้อง มีเหตุผลน่าเชื่อถือ
5. สามารถใช้วิจารณ์ญาณของตนพิจารณาไตร่ตรองข้อสรุปหรือการอ้างอิงต่าง ๆ ของผู้เขียนได้อย่างถูกต้อง และเป็นระบบไม่สับสน
6. สามารถถ่ายโอนหรือประสมประสานความรู้ทีได้จากการอ่านกับประสบการณ์อื่นได้อย่างเหมาะสมตามกาลเทศะ

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่านมีความสำคัญและจำเป็นต่อผู้อ่านเป็นอย่างยิ่ง ผู้อ่านจะต้องมีประสบการณ์เดิม รู้เรื่องศัพท์ ความหมายของคำ มี

ความสามารถในการคิด รู้ความมุ่งหมายความสนใจหรือความคิดของผู้เขียน หากความสำคัญของเรื่องได้ จึงจะทำให้ผู้อ่านมีความเข้าใจในการอ่านได้

1.8 วิธีการสอนอ่าน

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545 : 13) กล่าวว่า การสอนภาษาไทยแบบยึดผู้เรียนเป็นสำคัญบทเรียนในหนังสือแบบเรียนภาษาไทยในบทหนึ่ง ๆ จะจัดแนวการสอนเหมือนกันทุกบทตามลำดับดังนี้

1. การสอนอ่านในใจ
2. การอ่านออกเสียง
3. การใช้ภาษาและหลักภาษา
4. การเขียนเชิงสร้างสรรค์
5. พัฒนาทักษะทางภาษา
6. การอ่านบทร้อยแก้วหรือบทร้อยกรอง อ่านเสริมบทเรียน หรือการสอน ซ้อม

เสริม คู่มือสำหรับใช้ควบคู่กับหนังสือเรียนภาษาไทย (กรมวิชาการ. 2544 : 135-137) ได้กล่าวถึงวิธี ที่ควรใช้ในการสอนอ่าน มีดังนี้

1. วิธีสอนแบบมาตรฐาน วิธีนี้จะยึดหลักที่ว่า การสอน ความหมายในชีวิตประจำวันนั้นจะสื่อสารกันเป็นคำและประโยคดังนั้นการสอนที่สอดคล้องกับธรรมชาติของการใช้ภาษา ก็คือการสอนให้อ่านเป็นคำและประโยค โดยเลือกคำและประโยคที่มีความหมายและใกล้ชิดตัวเด็กมาสอนก่อน

2. วิธีสอนแบบแจกลูกเทียบเสียง วิธีนี้จะยึดการเทียบเสียงพยัญชนะ สระ และตัวสะกด เป็นหลักในการอ่าน ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการหัดอ่านและหัดเขียน เช่น

เกาะ เจาะ เคาะ เงาะ เถาะ มีสระเอาะ เหมือนกัน

กา มา ขา พา นา มีสระอา เหมือนกัน

จาน นาน วาน ปาน ฐาน มีสระอา - น เหมือนกัน

3. วิธีสอนแบบแจกลูกสะกดคำ คำแต่ละคำประกอบด้วยรูปและเสียงของพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกด เวลาออกเสียงอ่านแทนที่จะอ่านเป็นคำก็ต้องไล่พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตัวสะกดก่อน แล้วจึงอ่านทั้งคำเป็นการช่วยให้อ่านคำได้เพราะเสียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกด จะช่วยหาเสียงไปเอง เช่น

ปี ให้อ่านว่า ปอ - อี - ปี - ปี - เอก - ปี

นาน " นอ - อา - นา - นา - นอ - นาน เป็นต้น

วิธีแจกลูกสะกดคำ (ตามที่แนะนำไว้ในแบบฝึกหัดท้ายบทของหนังสือเรียนภาษาไทย)

3.1 คำที่ไม่มีตัวสะกด (แม่ ก กา) ให้อ่านออกเสียงพยัญชนะก่อนอ่านออกเสียงสระ (ไม่ให้ออกชื่อตัวพยัญชนะ เช่น ตอ เต่า สระอาจะทำให้ออกเสียงผสมคำผิด เพราะเสียงไม่ต่อเนื่องกัน)

ตัวอย่าง

ตา	ให้อ่านว่า	ตอ - อา - ตา
ดู	”	ตอ - อุ - ดู
ไป	”	ปอ - ไอ - ไป
เสือ	”	สอ - เอื้อ - เสือ
โต๊ะ	”	ตอ - โอะ - ตรี - โต๊ะ

3.2 คำที่มีตัวสะกดให้ยึดเสียงคำในแม่ ก.กา ที่เรียนมาแล้ว

ตัวอย่าง

जान	ให้อ่านว่า	จา - นอ - जान
บาง	”	บา - งอ - บาง
พูด	”	พู - ตอ - พูด
เหยียบ	”	เหยีย - บอ - เหยียบ
หลาย	”	หลา - ยอ - หลาย

3.3 คำที่มีสระลดรูปให้ออกเสียงตัวอักษรที่เห็นโดยให้จำรูปเป็นคำ ๆ ไปก่อน ส่วนเสียงสระจะสอนในขั้นต่อไป

ตัวอย่าง

คน	ให้อ่านว่า	คอ - นอ - คน
คอน	”	คอ - ออ - นอ - คอน
บน	”	บอ - นอ - บน
ลม	”	ลม - มอ - ลม
ดวง	”	ตอ - วอ - งอ - ดวง

3.4 คำที่มีสระเปลี่ยนรูป ให้อ่านตามสัญลักษณ์ที่มองเห็น

ตัวอย่าง

ฉัน	ให้อ่านว่า	ฉอ - ไม้หันอากาศ - นอ - ฉัน
กัน	”	กอ - ไม้หันอากาศ - นอ - กัน
ฟิ่ง	”	ฟอ - ไม้หันอากาศ - งอ - ฟิ่ง
เดิน	”	ตอ - เออ (เ -) - นอ - เดิน
เคย	”	คอ - เออ - ยอ - เคย

3.5 คำควบกล้ำ ให้ออกเสียงกล้ำกันระหว่างตัวหน้าและตัว ร ล ว

หลังจากที่เปล่งเสียงตามสัญลักษณ์แล้ว

ตัวอย่าง

ครู	ให้อ่านว่า	คอ - รอ - อุ - ครู
เกลือ	"	กอ - ลอ - เอือ - เกลือ
กว้าง	"	กอ - วอ - อา - กวา, กวา - งอ - กวาง
เปรียบ	"	ปอ - รอ - เอือ - เปรีย, เปรีย - บอ - เปรียบ

3.6 การอ่านอักษรนำให้อ่านออกเสียงเปลี่ยนไปตามตัวนำ และออกเสียงตัวนำเป็น อะ กิ่งเสียง ส่วนตัว ห อทำไมต้องออกเสียงตัวนำ คือ ให้อ่านเป็นคำไม่ต้องแจกลูก

ตัวอย่าง

อร้อย	ให้อ่านว่า	อะ - ร้อย
ฉลาด	"	อะ - หลาด
สว่าง	"	สะ - หว่าง
ถนน	"	อะ - ถนน

3.7 การอ่านออกเสียงผันคำ

ตัวอย่าง

กอ - เอา - เกา - เกา - เอก - เก้า - เกา - โท - เก้า - เกา - เก้า - เก้า
 เตีย - วอ - เตียว - เตียว - เอก - เตียว - เตียว - โท - เตียว - เตียว - เตียว - เตียว

3.8 คำบางคำยากแก่การแจกลูก จะให้จำเป็นคำไป เช่น ค่ะ นะ จ๊ะ ประเพณี พยายาม ศาสนา เจริญ ประโยชน์ กษัตริย์ ชื่อสัตย์ ไทย เสร็จ ทิศ แมลง ฤดู สงสาร อธิบาย นาฬิกา มรดก ประเทศ กฎหมาย วิทยุ โทรทัศน์ ฯลฯ

4. วิธีสอนแบบผสม คือ สอนเป็นคำ และประโยคที่มีความหมาย

ขณะเดียวกันก็ให้อ่านเทียบเสียงแจกลูกไปด้วย คือ เน้นให้อ่านเป็นคำ ประโยค และเนื้อเรื่อง โดยนำคำที่ผันได้ และมีความหมายมาแต่งเป็นเรื่องราวติดต่อกัน มีตัวละครในการดำเนินเรื่องชุดเดียวกันตลอดตั้งแต่ ป.1 - ป.6

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2545 : 45-56) ได้เสนอแนวทางการสอนการอ่านออกเสียงไว้ ดังนี้

1. ในการอ่านครั้งหนึ่ง ๆ ครูควรตั้งความมุ่งหมายไว้แต่เพียงอย่างเดียว และบอกให้นักเรียนทราบความมุ่งหมายนั้นด้วย
2. ไม่ใช่เวลานานเกินไปในการฝึกคราหนึ่ง ๆ เพราะจะทำให้เด็กเบื่อฝึกบ่อย ๆ ในระยะสั้น ๆ จะได้ผลดีกว่า

3. การสอนให้อ่านคำยากนั้นถ้าครูหาวิธีแทรกหลักเกณฑ์การอ่านตามอักษรวิธีให้พอเหมาะกับวัยและตามควรแก่โอกาสแล้วจะเป็นประโยชน์มากเพราะเด็กจะได้รับความรู้ที่มีหลักเกณฑ์ซึ่งจะช่วยให้จำได้แม่นยำ

4. การเลือกข้อความที่จะฝึกผู้เรียนให้เหมาะสมจากหนังสือแบบเรียนหรือหนังสืออื่น ๆ

5. ข้อความที่เป็นร้อยแก้วควรให้ผู้เรียนฝึกอ่านเดี่ยว ส่วนร้อยกรองให้อ่านได้ทั้งหมดและเดี่ยวแล้วแต่ครูจะเห็นสมควร ไม่ควรจะฝึกหัดผู้เรียนให้อ่านร้อยแก้วเป็นหมู่ เพราะไม่มีโอกาสใช้ในชีวิตประจำวันจะทำให้ผู้เรียนอ่านผิดธรรมดาไป

6. ประโยชน์ส่วนใหญ่ของการอ่านทำนองเสนาะอยู่ที่ทำให้ผู้เรียนสนุกกับจังหวะในการอ่านและทำความเข้าใจความไพเราะของบทร้อยกรองง่ายเข้า ดังนั้นในการอ่านออกเสียงทำนองเสนาะส่วนใหญ่จะฟังเสียงถึงความถูกต้อง ชัดเจน และน้ำเสียง ตลอดจนจังหวะวรรคตอน จึงควรมีการสอนอ่านทำนองเสนาะเท่าที่ครูและผู้เรียนจะทำได้

7. ข้อเขียนบางตอนของในหนังสือครูอาจให้อ่านหลายครั้งด้วยความมุ่งหมายที่ต่างกันแต่ละครั้ง เช่น ครั้งแรกให้อ่านในใจเพื่อความเข้าใจ ครั้งที่สองฝึกอ่านออกเสียง

8. อ่านออกเสียงต้องคำนึงถึงผู้ฟัง ถ้าอ่านหนังสือแบบเรียน ผู้เรียนจะไม่สนใจฟังทำให้ผู้อ่านรู้สึกว่าการอ่านของตนนั้นไม่มีประโยชน์ ดังนั้นเพื่อเป็นการบังคับให้ฟังครูควรให้ผู้เรียนอ่านหนังสืออื่นที่ไม่ใช่แบบเรียน และครูควรเลือกคำยาก ๆ มาสอนก่อนแล้วจึงให้ลงมืออ่าน ไม่ควรให้ผู้เรียนอ่านไปผิด ๆ ก่อนแล้วแก้ไข ควรแก้ไขเมื่ออ่านจบแล้วไม่ควรแก้กลางคัน

9. ผู้เรียนควรได้รับการฝึกหัดอ่านข้อความที่ทั้งเคยเห็นและไม่เคยเห็น เพราะผู้เรียนจะใช้ทั้งสองอย่างในชีวิตจริง

สรุปได้ว่า วิธีการสอนอ่าน ครูผู้สอนต้องศึกษาให้เข้าใจวิธีการที่เหมาะสมกับเนื้อหาถูกต้องแม่นยำในการสอน ต้องส่งเสริมทักษะกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการแสวงหาความรู้ อ่านตามลำพัง กระบวนการทำงานกลุ่ม กระบวนการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กระบวนการวางแผน ช่วยกันแก้ปัญหา ได้ในโอกาสต่อไป

1.9 ปัญหาการอ่าน

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2549 : 8) ได้กล่าวถึงสาเหตุสำคัญในการอ่าน ไว้ดังนี้

1. ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับครู ครูไม่เข้าใจวิธีการสอนอ่านอย่างแท้จริง ส่วนมากจะกำหนดวัตถุประสงค์ให้นักเรียนอ่านเรื่องโดยไม่มีวัตถุประสงค์อื่น ถ้าครูสอนให้ผู้เรียนได้บรรลุวัตถุประสงค์ของการอ่านในลักษณะต่าง ๆ ตามความสามารถ ผู้เรียนจะนำวิธีการ

อ่านไปใช้ประโยชน์ในการเรียน เช่น ครูให้ความรู้ในด้านจิตวิทยาในการอ่าน การวิเคราะห์ระดับความสามารถในการอ่าน สิ่งเหล่านี้ควรได้มีการสอดแทรกความรู้ลงไปด้วย

2. ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียน ผู้เรียนซึ่งมาจากสังคมที่มีลักษณะแตกต่างกันและมีระดับความสามารถในการอ่านแตกต่างกัน เมื่อมาอยู่ห้องเรียนเดียวกันระดับความสามารถในการอ่านและประสบการณ์ทางภาษาย่อมแตกต่างกัน

3. ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับทางโรงเรียน ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการพัฒนาการอ่านมีไม่เพียงพอ รัฐไม่สามารถจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอกับความต้องการ ครูจึงเป็นบุคคลสำคัญที่ควรจะคิดริเริ่มจัดหาสื่อในทางอื่นเพื่อช่วยพัฒนาการอ่านให้มากขึ้น

สรุปได้ว่า ปัญหาสำคัญที่มีผลต่อการอ่าน มีอยู่ 3 อย่าง คือ ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับตัวครู ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียน และปัญหาที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน ครูเป็นบุคคลสำคัญที่จะต้องจัดหาสื่อเพื่อช่วยพัฒนาการอ่านของผู้เรียนให้มากขึ้น

2. การเขียน

2.1 ความหมายของการเขียน

ราชบัณฑิตยสถาน (2546 : 93) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การเขียนหมายถึง ชีตให้เป็นตัวหนังสือ หรือเลข ชีตให้เป็นเส้นหรือรูปต่าง ๆ วาด แต่งหนังสือ

วรรณิ โสมประยูร (2549 : 139) ให้ความหมายไว้ว่า การเขียน หมายถึง การถ่ายทอดความรู้สึกรู้สึกนึกคิดและความต้องการของบุคคลออกมาเป็นสัญลักษณ์หรือตัวอักษร เพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจได้เพราะการเขียนเป็นทักษะการส่งออกตามของภาษาศิลป์ จากความหมายการเขียนดังกล่าว ทำให้มองเห็นความสำคัญของการเขียนว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน เช่น นักเรียนใช้การเขียนบันทึกความรู้ ทำแบบฝึกหัดและตอบข้อสอบ บุคคลทั่วไปใช้การเขียนเพื่อเขียนจดหมาย ทำสัญญา พิณัยกรรม และคำประกัน พ่อค้าใช้การเขียนเพื่อการโฆษณาสินค้า ทำบัญชี ใบส่งของ ใบเสร็จรับเงิน แพทย์ใช้เขียนเพื่อจดบันทึกประวัติคนไข้ เขียนใบสั่งยา และอื่น ๆ นักวิชาการใช้การเขียนเพื่อเขียนบทความ หนังสือ ตำรา รายงาน เป็นต้น

เสนีย์ วิลาวรรณ (2544 : 156) ได้กล่าวว่า การเขียน หมายถึง การถ่ายทอดความรู้ ความรู้สึกรู้สึกนึกคิด เรื่องราว ตลอดจนประสบการณ์ต่างๆไปสู่ผู้อื่นโดยใช้ตัวอักษรเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอด การเขียนเป็นวิธีการสื่อสารที่สำคัญในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด และประสบการณ์ เพื่อสื่อไปยังผู้รับได้อย่างกว้างไกล นอกจากนั้นการเขียนยังมีคุณค่าในการบันทึกเป็นข้อมูลหลักฐานให้ศึกษาได้ยาวนาน

นพตล จันทรเพ็ญ (2549 : 91) ได้กล่าวว่า การเขียนคือ การแสดงออกในการติดต่อ สื่อสารอย่างหนึ่งของมนุษย์ โดยอาศัยภาษาตัวอักษรเป็นสื่อเพื่อถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ความต้องการ และความใส่ใจของเราให้ผู้อื่นทราบ การเขียนนี้มีลักษณะการสื่อสารที่ถาวรสามารถคงอยู่นาน ตรวจสอบได้ เป็นหลักฐานอ้างอิงนานถึงนับพันปีนับหมื่นปี ถ้ามีการเก็บรักษาคงสภาพเดิมไว้

กองทัพ เคลือบพนิชกุล (2542 : 13) ได้กล่าวว่า การเขียนคือ ทักษะการใช้ภาษาอย่างหนึ่ง เป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิดตามจินตนาการ ประสบการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งอารมณ์และความรู้สึกกับข่าวสาร เป็นการสื่อสารหรือสื่อความหมายโดยมีตัวหนังสือตลอดจนเครื่องหมายต่าง ๆ เป็นสัญลักษณ์แทนถ้อยคำในภาษาพูด เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจตามความมุ่งหมายของผู้เขียน การเขียนจึงเป็นทักษะที่มีหลักฐานถาวร

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2545 : 45-56) ได้กล่าวว่า การเขียน เป็นทักษะที่ต้องใช้เวลานานกว่าทักษะอื่น ๆ เรื่องตั้งแต่การคัดลายมือ การเขียนตัวหนังสือให้ถูกแบบ การสะกดตัวให้ถูกต้อง การถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นตัวหนังสือให้ผู้อื่นอ่านเข้าใจ ตลอดจนการเขียนถ้อยคำสำนวนให้สละสลวย ได้ประโยชน์ตรงตามวัตถุประสงค์

ธนู ทดแทนคุณ และ กุลวดี แพทย์พิทักษ์ (2548 : 58) ให้ความหมายของการเขียนไว้ว่าการเขียนเป็นการเรียบเรียงความคิดในการที่จะสื่อสารเป็นตัวหนังสืออย่างมีจุดมุ่งหมายของผู้เขียน การเขียนจึงเป็นทักษะที่สามารถใช้เป็นหลักฐานอ้างอิงและสามารถตรวจสอบได้

สรุปได้ว่า การเขียนหมายถึง การขีดให้เป็นตัวหนังสือหรือเลขเป็นเส้นหรือรูปต่าง ๆ เป็นการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดอย่างมีจุดมุ่งหมายของผู้เขียน การเขียนมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน

2.2 ความสำคัญของการเขียน

วรรณิ โสมประยูร (2549 : 140-141) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการเขียนโดยสรุปไว้ ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือสื่อสารอย่างหนึ่งของมนุษย์ที่ผู้เขียนต้องการถ่ายทอดความคิดความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนออกเสนอผู้อ่าน
2. เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ ซึ่งตนเคยมีประสบการณ์มาก่อน
3. เป็นการระบายอารมณ์อย่างหนึ่งเกี่ยวกับเรื่องที่ทำให้ผู้เขียนเกิดความรู้สึกประทับใจในประสบการณ์ที่ผ่านมา

4. เป็นเครื่องมือถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรม เช่น ถ่ายทอดจากสมัยหนึ่ง ไปสู่อีกสมัยหนึ่ง หรือชาติหนึ่งไปสู่อีกชาติหนึ่ง

5. เป็นเครื่องมือพัฒนาสติปัญญาของบุคคล เนื่องจากการเรียนรู้เกือบทุก อย่างต้องอาศัยการเขียนเป็นเครื่องมือสำหรับบันทึกสิ่งที่ได้ฟังหรือได้อ่าน

6. เป็นการสนองความต้องการของมนุษย์ ตามความประสงค์ที่มนุษย์แต่ละ คนปรารถนา เช่น เพื่อต้องการทำให้รู้เรื่องราว ทำให้รัก ทำให้โกรธและสร้างหรือทำลาย ความสามัคคีของคนในชาติ

7. เป็นการแสดงออกซึ่งภูมิปัญญาของผู้เขียน ทำให้รู้สึกถึงความสามารถ ของผู้เขียนได้จากวรรณกรรมหรืองานเขียนอื่น ๆ

8. เป็นอาชีพอย่างหนึ่งที่ได้รับการยกย่องว่ามีเกียรติและเพิ่มฐานะทาง เศรษฐกิจให้สูงขึ้นได้

9. เป็นการพัฒนาความสามารถและบุคลิกส่วนบุคคลให้มีความเชื่อมั่น ในตนเองการแสดงความรู้สึกและแนวความคิด

10. เป็นการพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ทั้งต่อตนเองละสังคม

นพดล จันทรเพ็ญ (2549 : 91) ได้สรุปความสำคัญของการเขียนไว้ ดังนี้

1. การเขียนเป็นการสื่อสารของมนุษย์
 2. การเขียนเป็นเครื่องถ่ายทอดความรู้และสติปัญญาของมนุษย์
 3. การเขียนสามารถสร้างความสามัคคีในมนุษยชาติ
 4. การเขียนเป็นเครื่องระบายออกทางอารมณ์ของมนุษย์
 5. การเขียนสามารถทำให้มนุษย์ประสบความสำเร็จในชีวิต เช่น การเล่าเรียน
- กองทัพ เคลือบพนิกกุล (2542 : 124 - 125) สรุปความสำคัญของการเขียนไว้

ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือสื่อสารและสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันในสังคม
2. เป็นเครื่องมือวัดความเจริญทางด้านอารยธรรมทางภาษาของมนุษย์
3. เป็นเครื่องมือถ่ายทอดมรดกทางสติปัญญาของมนุษย์
4. เป็นอาชีพสุจริตที่สำคัญอย่างหนึ่งในปัจจุบัน
5. เป็นเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าของนักเรียน นักศึกษา
6. เป็นเครื่องมือจรรโลงใจแก่สังคมมนุษย์ที่จะทำให้เกิดความเพลิดเพลินแก่

คนเราทุกเพศทุกวัย

ธนู ทดแทนคุณและกฤตตี แพทย์พิทักษ์ (2548 : 59) สรุปความสำคัญของการเขียนไว้ ดังนี้

1. เป็นเครื่องแสดงออกถึงความรู้ ความคิด และความรู้สึกของมนุษย์
2. เป็นเครื่องมือสำคัญที่แสดงถึงอารยธรรมของมนุษย์ในแต่ละยุคสมัย
3. เป็นเครื่องมือสำหรับสื่อสารของมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพ
4. เป็นเครื่องมือถ่ายทอดวัฒนธรรมที่สำคัญอันเป็นมรดกทางสติปัญญาของมนุษย์

5. เป็นเครื่องมือที่ช่วยสนองต่อความต้องการของมนุษย์
6. เป็นบันทึกที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ สามารถสืบค้นเพื่อการเรียนรู้ ของคนรุ่นหลังได้

7. เป็นเครื่องมือในการประกอบอาชีพของคนบางอาชีพ เช่น นักข่าว นักประพันธ์ นักวิชาการ เป็นต้น

สรุปได้ว่า การเขียนเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งของมนุษย์ เช่น เครื่องมือสื่อสาร เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บบันทึกข้อมูลเป็นการแสดงภูมิปัญญาของผู้เขียน และเป็นการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ที่เป็นประโยชน์ต่อตัวเองและสังคม

2.3 ความมุ่งหมายของการเขียน

วรรณิ โสมประยูร (2549 : 141) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายหลายอย่าง ดังนี้

1. เพื่อคัดลายมือหรือเขียนให้ถูกต้องตามลักษณะตัวอักษรให้เป็นระเบียบ ชัดเจนและอ่านเข้าใจง่าย

2. เพื่อเป็นการฝึกฝนทักษะการเขียนให้พัฒนาองงามขึ้นตามควรแก่วัย
3. เพื่อให้มีทักษะการเขียนสะกดคำถูกต้องตามอักขรวิธี เขียนวรรคตอน ถูกต้องและเขียนได้รวดเร็ว

4. เพื่อให้รู้จักเลือกภาษาเขียนที่ดี มีคุณภาพเหมาะสมกับบุคคลและโอกาส
5. เพื่อให้สามารถรวบรวมและลำดับความคิดแล้วจดบันทึกสรุปและย่อใจความเรื่องที่อ่านหรือฟังได้

6. เพื่อถ่ายทอดให้มีจินตนาการความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความรู้สึกนึกคิด เป็นเรื่องราวให้ผู้อื่นเข้าใจความหมายอย่างแจ่มแจ้ง

7. เพื่อให้สามารถสังเกต จดจำและเลือกเฟ้นถ้อยคำหรือสำนวนโวหาร ให้ถูกต้องตามหลักภาษาและสื่อความหมายให้ตรงตามที่ต้องการ

8. เพื่อให้ทักษะการเขียนประเภทต่าง ๆ และสามารถนำหลักการเขียนไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

9. เพื่อเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วยการเขียนตามที่ตนเองสนใจ และมีความถนัด

10. เพื่อให้เห็นความสำคัญและคุณค่าของการเขียนว่ามีประโยชน์ต่ออาชีพ การศึกษาหาความรู้และอื่น ๆ

กองทัพ เคลือบพณิชกุล (2542 : 125 - 126) ได้สรุปจุดมุ่งหมายของการเขียน ออกเป็น 5 ประการ ดังนี้

1. การเขียนเพื่อเล่าเรื่องคือ การเขียนเพื่อถ่ายทอดประสบการณ์ความรู้ของ ผู้เขียน การเขียนเพื่อเล่าเรื่องส่วนใหญ่จะใช้ในการเขียนเล่าเรื่องชีวประวัติ อัตชีวประวัติ การ เขียนข่าว สารคดีต่าง ๆ เป็นต้น

2. การเขียนเพื่ออภิปรายคือ การเขียนเพื่อบอกวิธีทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อชี้แจง ไข คำตอบปัญหาความรู้ หรือความคิดที่เข้าใจยาก เช่น การเขียนอธิบายวิธีวิจัย วิธีประดิษฐ์ เครื่องมือ อธิบายคำศัพท์ เป็นต้น ซึ่งจะต้องเขียนลำดับขั้นตอนอย่างแจ่มแจ้ง ใช้ภาษารัดกุมและ ชัดเจน

3. การเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็นคือ การเขียนแสดงความคิดเห็นของ ผู้เขียนในเรื่องต่าง ๆ อาจจะแสดงความคิดเห็นอย่างเดี่ยวหรืออาจประกอบด้วยคำแนะนำ ข้อคิดข้อเตือนใจ เป็นต้น ซึ่งวิธีเขียนจะต้องใช้ข้อเท็จจริงสมบูรณ์ เหตุผลข้อดี ข้อเสีย อย่าง ชัดเจน

4. การเขียนเพื่อชักจูงใจ เป็นการเขียนเชิญชวนให้ผู้อ่านสนใจสิ่งที่เขียน แนะนำ รวมทั้งการเขียนเพื่อเปลี่ยนความรู้สึก เปลี่ยนใจ หรือเปลี่ยนท่าทีของผู้อ่านให้คล้อยตาม ตามที่ผู้เขียนต้องการ เช่น ธรรมะต่าง ๆ คำพังเพย เป็นต้น

5. การเขียนเพื่อสร้างจินตนาการคือ การเขียนถ่ายทอดความรู้สึกจินตนาการ ให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกเห็นภาพลักษณะตามผู้เขียน เช่น การเขียนเรื่องสั้น นวนิยายบทละคร ซึ่งเป็นลักษณะบันเทิงคดีเชิงสร้างสรรค์

ธนู ทดแทนคุณ และกุลวดี แพทย์พิทักษ์ (2548 : 59 - 67) สรุป จุดมุ่งหมาย ของการสอนเขียนไว้ดังนี้

1. การเขียนเพื่ออธิบายและให้ความรู้ เป็นการเขียนที่มุ่งให้ข้อมูล ความรู้ เพื่อให้ผู้อ่านได้รับข้อมูลอย่างละเอียด

2. การเขียนเพื่อเล่าเรื่อง เป็นการเขียนที่มุ่งให้ข้อมูลแก่ผู้อ่านเพื่อให้ได้รับ อรรถรสในสิ่งที่ผู้เขียนพบหรือประสบมากับตนเอง

3. การเขียนเพื่อแนะนำหรือให้ข้อคิดเห็น เป็นการเขียนที่มุ่งให้ข้อเสนอแนะหรือให้ข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ของผู้อ่าน
4. การเขียนเพื่อโน้มน้าวใจ เป็นการเขียนที่มุ่งชักจูงโน้มน้าวโฆษณา เพื่อให้ผู้อ่านรู้สึกเห็นด้วยหรือคล้อยตามและอาจนำไปสู่การประเมินค่าหรือการตัดสินใจได้
5. การเขียนเพื่อสร้างแนวคิดเชิงจินตนาการ เป็นการเขียนที่มุ่งนำเสนอภาพความคิดที่สร้างสรรค์ เพื่อให้ผู้อ่านสามารถคิดตามไปด้วยและนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงได้
6. การเขียนเพื่อล้อเลียน เสียดสี เป็นการเขียนที่มุ่งให้ความรู้สึกในขณะที่ล้อเลียนเสียดสี หรืออาจประชดประชัน เพื่อความสนุกสนานเป็นหลัก
7. การเขียนเพื่อแจ้งให้ทราบข้อเท็จจริง เป็นการเขียนที่มุ่งให้ข้อมูลที่เป็นจริง นำเสนอรายละเอียด เพื่อการนำไปปฏิบัติจริง บางครั้งอาจอ้างอิงกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ
8. การเขียนเพื่อให้ข้อมูล เป็นการเขียนที่มุ่งให้รายละเอียดหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้เขียนเอง เพื่อสื่อสารให้กับผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง ได้รับทราบในประโยชน์ทางธุรกิจ กิจธุระ สิ่งสำคัญของเรา

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2545 : 54) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการสอนเขียนไว้ดังนี้

1. ฝึกการเขียนคัดลายมือให้อ่านง่าย ชัดเจน สวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อย
2. ฝึกการเขียนตัวสะกดให้ถูกต้องตามอักขรวิธีและตามพจนานุกรม
3. ฝึกให้รู้จักลำดับความคิดและสามารถถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดออกมาเป็นตัวหนังสือให้ผู้อื่นเข้าใจได้
4. ให้อ่านรู้จักเขียนเรียงความ ย่อความ จดหมายและการเขียนประเภทอื่น ๆ ที่ควรทราบ สามารถเขียนให้ถูกต้องตามแบบแผนที่นิยมกัน และได้ประโยชน์ตรงตามวัตถุประสงค์
5. รู้จักสังเกตและเลือกเฟ้นถ้อยคำ สำนวนโวหาร มาใช้ให้ถูกต้องตามหลักภาษาที่นิยมกัน
6. ส่งเสริมความเจริญทางจินตนาการ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยใช้การเขียนเป็นสื่อในการแสดงออก

สรุปได้ว่า ความมุ่งหมายในการสอนเขียน เพื่อให้ผู้เขียนได้เขียนให้ถูกต้องตามหลักพจนานุกรม เป็นการฝึกเขียนคัดลายมือให้อ่านง่าย สวยงาม เพื่อให้ข้อมูล ความรู้ แสดงความคิดเห็น เขียนเพื่อความบันเทิง สร้างจินตนาการถ่ายทอดความรู้สึก การเขียนเพื่อให้ข้อมูลให้ถูกต้อง รู้จักใช้ภาษาเขียนที่ดี สามารถเรียบเรียงคำและลำดับความคิดจากเรื่องต่างๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่ายและได้ประโยชน์ตรงตามจุดมุ่งหมายของผู้เขียน

2.4 องค์ประกอบของการเขียน

วรรณิ โสภประยูร (2549 : 142-143) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการเขียน ไว้ว่า การเขียนเป็นการสื่อสารที่มีองค์ประกอบที่สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความคิดของผู้เขียน เป็นจุดกำเนิดให้เกิตงานเขียนนั้นขึ้น มีองค์ประกอบ ดังนี้

1. ผู้เขียน (ผู้ส่งสาร) ผู้เขียนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความคิดของผู้เขียนเป็นจุดกำเนิดให้เกิตงานเขียนนั้นขึ้น
2. ภาษา (สาร) ภาษาไทยมีการจำแนกคำที่เหมือนย่อมไม่เหมาะสม เพราะคำคำเดียวจะใช้กับบุคคลทุกฐานะ ทุกโอกาสและทุกสถานที่ย่อมไม่ถูกต้องตามหลักภาษาไทยคนที่เลือกใช้คำได้ตั้งตามสภาพที่ควรจะเป็นนั้นนับว่าใช้คำที่สุภาพ โดยทั่วไปได้จำแนกภาษาไทยออกเป็น 3 ระดับ ภาษาปาก ภาษากึ่งแบบแผน และภาษาแบบแผน
3. เครื่องมือที่ทำให้เกิดสาร เช่น อักษร ดินสอ สมุด
4. การเขียนโดยทั่วไปก็คือ เขียนเพื่อให้ผู้อ่านงานเขียนบางอย่าง เจตนาให้บุคคลเฉพาะกลุ่มอ่าน เช่น เขียนให้เด็กอ่าน เขียนให้นักธุรกิจอ่านการเขียนจึงจำเป็นต้องเลือกเนื้อหา วิธีเขียน รูปแบบการเขียน และจะต้องรู้จักใช้ภาษาให้แตกต่างกันตามลักษณะความสนใจและความต้องการของผู้อ่าน

กองทัพ เคลือบพนิชกุล (2542 : 127 - 129) ได้สรุป องค์ประกอบของการเขียนไว้ดังนี้

1. เนื้อหา คือ เนื้อเรื่องหรือเรื่องราวที่ผู้เขียนต้องการจะให้ผู้อ่านได้รับทราบ อาจเป็นเหตุการณ์ ข้อคิดเห็น จินตนาการ อารมณ์ และความรู้สึก อย่างใดอย่างหนึ่งหรือประกอบกัน
2. ภาษา คือ ถ้อยคำ สำนวนโวหารต่าง ๆ ซึ่งอยู่ในขอบเขตของไวยากรณ์ และตามความนิยมของผู้ใช้ภาษา ภาษานั้นเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดสำหรับการถ่ายทอดเป็น เรื่องที่ผู้เขียนจะต้องมีความรอบคอบ ละเอียดอ่อนในการเลือกเฟ้นคำ ประโยค สำนวนโวหารต่าง ๆ มาใช้ให้เหมาะสมกับกาลเทศะและรูปแบบ
3. เครื่องหมายวรรคตอน คือ เครื่องหมายต่างๆ ที่ใช้ในการเขียน เพื่อช่วยให้ผู้อ่านอ่านได้สะดวก และเป็นการป้องกันการเข้าใจผิดได้อีกด้วย เครื่องหมายวรรคตอนบางชนิดยังช่วยสื่ออารมณ์และความรู้สึกได้ดี ซึ่งจะต้องใช้ให้เหมาะกับเนื้อหาและรูปแบบอย่างระมัดระวัง
4. รูปแบบการเขียนแต่ละประเภท ย่อมมีรูปแบบต่างกัน ซึ่งแบ่งได้ 2 แบบ ได้แก่

4.1 รูปแบบร้อยแก้ว คือ การการใช้ถ้อยคำสามัญรวมทั้งคำราชาศัพท์มาเรียบเรียงเป็นความเรียงทั่วไป เช่น เรียงความ จดหมาย รายงาน เป็นต้น การเขียนในรูปแบบร้อยแก้วนี้ ผู้เขียนมีอิสระในการนำถ้อยคำมาเรียบเรียงให้เป็นประโยค เป็นข้อความอยู่ในแบบ (form) ที่กำหนดหรือตามความนิยม

4.2 รูปแบบร้อยกรอง คือ การนำเอาถ้อยคำ ภาษาที่ได้เลือกสรรดีแล้ว มาเรียบเรียงให้เข้ารูปแบบตามกฎเกณฑ์ของคำประพันธ์นั้น ๆ เช่น โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ร่าย เป็นต้น การเขียนร้อยกรองนี้ นอกจากผู้เขียนจะต้องมีศิลปะในการใช้ถ้อยคำแล้วยังต้องนำคำเหล่านั้นมาเรียบเรียงให้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ฉันทลักษณ์แต่ละชนิดอีกด้วย

สรุปได้ว่า การเขียนเป็นการสื่อสารชนิดหนึ่งมีองค์ประกอบได้แก่ ผู้เขียน ภาษา เครื่องมือที่ใช้ให้เกิดสารในการเขียนผู้เขียนจะต้องใช้ภาษาเครื่องหมายวรรคตอนและรูปแบบแสดงออกซึ่งความคิด ความรู้สึกให้ผู้อ่านรับรู้และเข้าใจตามวัตถุประสงค์ของผู้เขียน

2.5 การเขียนสะกตคำ

การเขียนสะกตคำนับว่าเป็นทักษะการเขียนที่สำคัญมาก ครูผู้สอนทุกคนควรจะฝึกฝนให้นักเรียนเขียน และอ่านสะกตคำให้ถูกต้อง เพราะถ้านักเรียนสามารถสะกตคำ อ่านออกเขียนได้ถูกต้องก็จะทำให้นักเรียนเรียนวิชาอื่นได้และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการเขียนสะกตคำไว้ ดังนี้

จรรยาธิน กางกัน (2551 : 31) ได้ให้ความหมายของการสะกตคำว่า การสะกตคำ คือ การถ่ายทอดภาษาเป็นภาษาเขียน โดยครูผู้สอนให้นักเรียนรู้จักกฎเกณฑ์ในการเรียงลำดับพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ให้ถูกต้องตามหลักภาษาและถูกต้องตามพจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถานพุทธศักราช 2525 เพื่อออกเสียงให้ชัดเจน เขียนคำให้ถูกต้อง และมีความหมาย สามารถสื่อสารกันได้เข้าใจสังคมหรือธรรมชาติของผู้ใช้ภาษาเหล่านั้น

บันลือ พฤษะวัน (2543 : 26 - 27) แนะนำการสอนเขียนไทยเบื้องต้นที่เหมาะสมกับการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยการให้ออกเสียงโดยการผสมคำอ่านจึงลงมือเขียน โดยให้ความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านและการเขียน เด็กไม่เบื่อหน่ายเด็กประสบความสำเร็จ มีกำลังใจที่จะเขียน นับเป็นการเริ่มเรียนที่ดี

วรรณิ โสมประยูร (2549 : 156) ได้ให้ความหมายของการเขียนสะกตคำไว้ว่า การเขียนสะกตคำ หมายถึง วิธีเขียนคำโดยลำดับตัวอักษรภายในคำหนึ่ง ๆ เพื่อออกเสียงได้ชัดเจน และสื่อความหมายได้ตามที่ผู้เขียนต้องการ

ณัฐพงศ์ สวางค์ดุษย์ (2545 : 20) ได้ให้ความหมายของการเขียนสะกตคำไว้ว่า การเขียน สะกตคำ หมายถึง การเขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตัวการ์นต์เรียงตามลำดับ

ได้อย่างถูกต้องและมีความหมาย ตรงตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 25421 และสามารถนำคำที่เขียนได้ไปใช้ประโยชน์และสื่อสารในชีวิตประจำวันได้

ชุดิทยาจนี เทศยรัตน์ (2545 : 33) ได้ให้ความหมายของการเขียนสะกดคำไว้ว่าการเขียนสะกดคำ หมายถึง การถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดและความต้องการของบุคคลออกมาเป็นสัญลักษณ์หรือตัวอักษร เพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจได้ รวมทั้งความสามารถในการเขียนคำ โดยเรียงลำดับพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตัวการันต์ในภาษาไทยได้อย่างถูกต้องและสามารถนำหลักการไปใช้ประโยชน์ได้ด้วย

บัณฑิตา แจ้งจบ (2545 : 8) ได้ให้ความหมายการเขียนสะกดคำไว้ว่า การนำพยัญชนะต้นมาประสมกับสระและวรรณยุกต์ บางคำมีตัวสะกดที่ตรงตามมาตรา คือ มีพยัญชนะใช้สะกดตัวเดียวและไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด คือ มีพยัญชนะสะกดใช้หลายตัวหรือบางคำมีทั้งตัวสะกดและตัวการันต์

สรุปได้ว่า การสะกดคำ เป็นวิธีการเขียนคำ เรียงลำดับพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ให้เป็นคำที่ถูกต้องตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 เพื่อให้ผู้เรียนออกเสียงถูกต้อง และสามารถนำหลักการไปใช้ประโยชน์ได้

2.6 ปัญหาการเขียน

ปัญหาการเขียนของผู้เรียนในปัจจุบันมีข้อผิดพลาดอยู่มากซึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถการฝึกฝนในการใช้ภาษาของผู้เรียน จึงมีบุคคลต่าง ๆ ที่มองเห็นความสำคัญของการเขียนสะกดคำ ได้ศึกษาถึงสาเหตุต่าง ๆ ที่ผู้เรียนสะกดผิด ดังนี้

เอกฉัท จารุเมธีชน (2537 : 233 - 236) ได้กล่าวถึง สาเหตุของการเขียนหนังสือผิดไว้ดังนี้

1. ใช้พยัญชนะตัวสะกดผิด เพราะไม่รู้จักความหมายของคำและไม่ทราบที่มาของคำศัพท์
2. ผิดที่ตัวการันต์ไม่รู้จักศัพท์เดิม
3. ผิดที่พยัญชนะต้นศัพท์ เพราะคำไทยมีคำพ้องเสียงอาจจะเขียนผิดได้
4. เขียนผิดเพราะพูดผิด เกิดจากสระเสียงสั้นออกเสียงเป็นสระเสียงยาว
5. ผิดที่ ล ร เพราะสับสนในการใช้ ล ว
6. ผิดที่การใช้วรรณยุกต์เพราะคำบางคำ รูปกับเสียงวรรณยุกต์ไม่ตรงกัน

ดังนี้

1. ผู้เรียนมีประสบการณ์เกี่ยวกับคำผิด โดยเห็นแบบอย่างที่จะสะกดผิด

2. ผู้เรียนไม่รู้หลักภาษา เช่น การใช้ ศ ส ษ หลักสะกดการันต์ หลักการผันวรรณยุกต์ หลักมาตราตัวสะกดและอื่น ๆ
 3. ผู้เรียนไม่ทราบความหมายเพราะคำไทยมีคำพ้องเสียง ทำให้ความหมายสับสน
 4. ผู้เรียนฟังไม่ชัดเพราะคำไทยมีคำควบกล้ำ
 5. ผู้เรียนไม่สามารถถ่ายทอดคำตามเสียง คำที่มาจากภาษาอังกฤษ ซึ่งเขียนแตกต่างจากเสียงได้
 6. ผู้เรียนใช้คำที่มี ร ล ไม่ถูกต้อง
- สรุปได้ว่า สาเหตุของการอ่านผิดนี้มีหลายประการ ส่วนใหญ่เกิดจากผู้เรียนเป็นสำคัญที่ขาดการระมัดระวัง ขาดประสบการณ์ภาษา และขาดการฝึกฝนอย่างจริงจัง

แบบฝึกทักษะ

การจัดการเรียนการสอนต้องยึดผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยความสุข ดังนั้นครูผู้สอนจึงต้องพัฒนาและออกแบบนวัตกรรมอย่างหลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1. ความหมายแบบฝึกทักษะ

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2546 : 483) ได้ให้ความหมายไว้ว่า แบบฝึก หมายถึง แบบฝึกหัดหรือชุดการสอนที่เป็นแบบฝึกที่ใช้เป็นตัวอย่างปัญหาหรือคำสั่งที่ตั้งขึ้น เพื่อให้นักเรียนฝึกตอบ

อุษา ชันแข็ง (2545 : 17) กล่าวว่า แบบฝึกทักษะหรือแบบฝึกหัด หมายถึง งานหรือกิจกรรมที่ครูมอบหมายให้นักเรียนทำ เพื่อเป็นการฝึกฝนหรือทบทวนความรู้ที่เรียนไปแล้วให้เกิดความชำนาญและผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

สกุณา เล็กนอก (2545 : 22) กล่าวว่า แบบฝึกเสริมทักษะ หมายถึง สื่อการสอนที่สร้างขึ้นเพื่อให้แก่นักเรียนนำความรู้ที่เรียนแล้วไปใช้ให้เกิดทักษะมากยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า แบบฝึกทักษะ หมายถึง สื่อการสอนประเภทหนึ่งสำหรับให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ทบทวนความรู้ที่เรียนไปแล้วให้เกิดความชำนาญ และมีทักษะเพิ่มมากขึ้น

2. ข้อคำนึงในการสร้างแบบฝึกทักษะ

ชูศรี วงศ์รัตน์ (2541 : 44) แบบฝึกทักษะเป็นเครื่องมือหรือสื่อที่ให้ผู้เรียน

ได้ฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดทักษะและความชำนาญ แบบฝึกต่าง ๆ ที่สร้างขึ้นเป็นนวัตกรรม การเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งมีหลักการสร้างอยู่ 5 ชั้น ดังนี้

1. การศึกษาเอกสารแนวคิด หรือหลักการที่เกี่ยวข้อง
2. การเลือกนวัตกรรมที่เหมาะสม และการวางแผนสร้างนวัตกรรมการ

เลือกนวัตกรรม ต้องรู้ลักษณะของนวัตกรรมที่ดี คือ

- 2.1 เป็นนวัตกรรมการเรียนรู้ที่ตรงกับความต้องการและความจำเป็น
- 2.2 เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนรู้แก่นักเรียน
- 2.3 สามารถแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน
- 2.4 เป็นนวัตกรรมที่มีแนวคิดหรือหลักการทางวิชาการรองรับจน

น่าเชื่อถือว่าแก้ปัญหาคือ หรือพัฒนาการเรียนรู้แก่นักเรียนได้จริง

- 2.5 ใช้ได้ง่ายและสะดวกต่อการใช้และการพัฒนานวัตกรรม
- 2.6 มีผลการพิสูจน์เชิงประจักษ์ว่า ได้ใช้ในสถานการณ์จริงแล้ว

สามารถแก้ปัญหาหรือพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ได้อย่างน่าพึงพอใจ

3. การสร้างและพัฒนานวัตกรรม มีขั้นตอนดังนี้
 - 3.1 วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้
 - 3.2 กำหนดและออกแบบชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง
 - 3.3 ออกแบบสื่อเสริม
 - 3.4 ลงมือทำ
 - 3.5 ตรวจสอบคุณภาพครั้งแรกโดยผู้เชี่ยวชาญ
 - 3.6 ทดลองในระยะสั้น เพื่อปรับปรุงเนื้อหาสาระ
 - 3.7 นำไปใช้เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้
4. การหาประสิทธิภาพของนวัตกรรมก่อนนำไปใช้
5. การปรับปรุง นวัตกรรม หลังจากหาประสิทธิภาพของนวัตกรรมที่

สร้างขึ้น แล้วควรนำความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะมาปรับปรุงนวัตกรรมต่อไป

สรุปได้ว่า ข้อคำนึงในการสร้างแบบฝึกทักษะครูผู้สอนต้องศึกษาเอกสาร แนวคิดหรือหลักการที่เกี่ยวข้อง มีการวางแผนการสร้าง หาประสิทธิภาพก่อนนำไปใช้ ปรับปรุง การพัฒนาให้ถูกต้องเหมาะสม เนื้อหาตรงกับจุดประสงค์ ครอบคลุมและสอดคล้องกับเนื้อหา เหมาะสมกับระดับวัย ทำทนายความสามารถของผู้เรียน มีภาพประกอบ และใช้เวลาเหมาะสม

3. ลักษณะของแบบฝึกที่ดี

ได้มีผู้กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกที่ดี ไว้ดังนี้

สายสุณี สุกุลแก้ว (2534 : 44) ได้ทำการทดลองและรวบรวมลักษณะที่ดีของแบบฝึกทักษะ ไว้ดังนี้

1. ใช้หลักจิตวิทยา
2. สำนวนภาษาไทย
3. ให้ความหมายต่อชีวิต
4. คิดได้เร็วและสนุก
5. ปลุกความสนใจ
6. เหมาะสมกับวัยและความสามารถ
7. อาจศึกษาด้วยตนเองได้

ชั้นรัชชัย มหาโพธิ์ (2535 : 20) ได้กล่าวถึงลักษณะแบบฝึกที่ดี ไว้ว่า ควรมีเนื้อหาตรงตามวัตถุประสงค์ เรียงจากง่ายไปหายาก มีเนื้อหาตรงกับหลักสูตร กิจกรรมเหมาะสมกับวัย ความสามารถและภูมิหลังของผู้เรียน นักศึกษาได้ฝึกคิด สนุกสนาน เวลาใช้เหมาะสม แบบฝึกมีหลายรูปแบบ ผู้เรียนไม่เบื่อ ทำทหายความสามารถและผู้เรียนสามารถนำไปฝึกได้ด้วยตนเอง

สรุปได้ว่า แบบฝึกทักษะที่ดีควรมีลักษณะดังนี้ เนื้อหาตรงกับจุดประสงค์ ครอบคลุม และสอดคล้องกับเนื้อหาเหมาะสมกับระดับวัย ทำทหายความสามารถของผู้เรียน มีภาพประกอบ และใช้เวลาเหมาะสม

4. ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550 : 147) กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ ไว้ว่า ภาษาไทยเป็นวิชาที่ต้องอาศัยการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ แบบฝึกทักษะเป็น สื่อการเรียนที่อำนวยความสะดวกต่อการเรียนภาษาไทย ดังนี้

1. เป็นส่วนช่วยเพิ่มเติมหรือเสริมหนังสือ
2. ช่วยเสริมทักษะการใช้ภาษาให้ดีขึ้น แต่ทั้งนี้จะต้องอาศัยการส่งเสริมและเอาใจใส่จากครูผู้สอนด้วย
3. ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะการที่ให้นักเรียนทำแบบฝึกทักษะที่เหมาะสมกับความสามารถของเขาจะช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จ
4. แบบฝึกทักษะช่วยเสริมให้ทักษะทางภาษาคงทน

5. การให้นักเรียนทำแบบฝึกทักษะช่วยให้ครูมองเห็นจุดเด่นหรือจุดบกพร่อง ของนักเรียนได้ชัดเจน ซึ่งจะช่วยให้ครูดำเนินการปรับปรุงแก้ไขได้อย่างทันที่
6. แบบฝึกทักษะที่จัดพิมพ์ไว้เรียบร้อยแล้วจะช่วยให้ครูประหยัดแรงงาน และเวลาในการที่จะเตรียมการสร้างแบบฝึกทักษะ นักเรียนก็ไม่ต้องเสียเวลาในการเขียนแบบฝึกทักษะ ทำให้มีเวลาในการฝึกฝนมากขึ้น

วิไล พิพัฒน์มงคลพร (2544 : 42) ได้กล่าวถึงประโยชน์แบบฝึกทักษะไว้ว่า

1. ช่วยเสริมทักษะทางภาษาไทยให้คงทน
2. ใช้เป็นเครื่องมือวัดความก้าวหน้าและประเมินผลของนักเรียน โดยหลังจากที่เรียนจบบทเรียนแต่ละครั้ง สามารถมองเห็นจุดเด่น จุดด้อยของผู้เรียนได้อย่างชัดเจน
3. เป็นประโยชน์ในด้านความแตกต่างระหว่างบุคคลเพราะผู้เรียนแต่ละคนมีความสามารถทางภาษาไม่เท่ากัน การให้แบบฝึกหัดที่สามารถสนองตอบความสามารถแต่ละบุคคลจะทำให้เกิดประโยชน์อย่างมากกับผู้เรียน
4. ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในบทเรียน
5. แบบฝึกทักษะมีหลายรูปแบบ ถ้าผู้เรียนมีโอกาสได้ฝึกบ่อย ๆ จะทำให้เกิดความคิดที่หลากหลาย ช่วยฝึกฝนสติปัญญาให้เกิดความคล่องแคล่วและชำนาญ
6. ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ รู้จักเหตุผล รู้จักแก้ปัญหาเฉพาะหน้า จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
7. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในตนเอง ได้ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองได้ ปรับปรุงการทำงานอยู่เสมอ
8. ฝึกให้นักเรียนได้ทำงานตามลำพัง ทำให้มีความรับผิดชอบ

กรมวิชาการ (2544 : 1) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกไว้ว่า แบบฝึกทักษะ เป็นอีกทางหนึ่งที่ช่วยแก้ปัญหาและเป็นแนวทางแก้ไขปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ เพราะแบบฝึกทักษะเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการสอนภาษา ทำให้เด็กเกิดความแม่นยำคล่องแคล่วในแต่ละทักษะและสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินทักษะทางภาษาของผู้เรียนได้

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2549 : 131) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกไว้ว่า เป็นเทคนิคการสอนที่สนุกอีกวิธีหนึ่ง เพราะการให้ผู้เรียน ทำแบบฝึกมาก ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาได้ดีขึ้น เพราะผู้เรียนนำความรู้ที่เรียนมาแล้วมาฝึกให้เกิดความเข้าใจกว้างขวางยิ่งขึ้น การฝึกทำบ่อย ๆ ย่อมทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะความชำนาญสามารถจดจำเรื่องราวนั้น ๆ ได้อย่างคงทนอีกด้วย

มนทิตรา ภักดีณรงค์ (2550 : 96) ได้กล่าวว่า ผู้เรียนที่เรียนด้วยแบบฝึก

ต่าง ๆ มีความคงทนในการเรียนรู้ได้ดีเพราะผู้เรียนได้ฝึกทำบ่อย ๆ ได้ลงมือกระทำเอง จึงทำให้เกิดความสนุกสนานในการทำแบบฝึกทักษะ

สรุปได้ว่า แบบฝึกทักษะจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญและมีความจำเป็นต่อการเรียนทักษะทางภาษามาก ซึ่งนอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานในการเรียน มีความคงทนในการเรียนรู้แล้วยังช่วยแบ่งเบาภาระของครูและยังทำให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองได้ตามความสามารถของตัวเองด้วย

แผนการจัดการเรียนรู้

1. ความหมายแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ คือ แผนการสอนนั่นเองแต่เป็นแผนที่เน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาการเรียนของตนเองด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย มีครูเป็นผู้แนะนำหรือจัดแนวทางการเรียนแก่ผู้เรียน แผนการจัดการเรียนรู้ควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้รู้จักคิด ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์วิจารณ์ข้อมูลและสังเคราะห์เป็นความรู้ของตนเอง ผู้เรียนจะอ่านหนังสือ จัดบันทึก และควรจะได้เรียนจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เรียนรู้จากวิทยากรท้องถิ่น จากสถานที่ต่าง ๆ ในชุมชน จากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น อินเทอร์เน็ต ซีดีรอม วีดีทัศน์ เป็นต้น (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 93)

2. การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กรมวิชาการ. 2544 : 83-86) กรม ได้ให้แนวทางในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหน่วยการเรียนรู้มาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ทุกหน่วยการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้มีอยู่ 2 รูปแบบ คือ

 - 1.1 แผนการจัดการเรียนรู้เป็นแผนการจัดการเรียนรู้อย่อยรายชั่วโมง
 - 1.2 แผนการจัดการเรียนรู้เป็นแผนการจัดการเรียนรู้รวม ไม่แยกเป็นรายชั่วโมงครูจะต้องจัดทำเป็นแผนการเรียนรู้อย่อยลง
2. ส่วนประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย
 - 2.1 ชื่อหน่วยที่ ชื่อหน่วย ชั้นที่สอน และเวลาที่สอน
 - 2.2 หน่วยการเรียนรู้จัดเป็นแผนการจัดการเรียนรู้อย่อยก็คือ หัวข้อเรื่อง การเรียนรู้จะเป็นกี่แผนขึ้นอยู่กับหัวข้อการเรียนรู้ที่กำหนดในสาระการเรียนรู้
 - 2.3 จุดประสงค์การเรียนรู้ กำหนดมาจากผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

2.4 สารระการการเรียนรู้ คือ เนื้อหาสารระการการเรียนรู้ การเรียนรู้ที่เป็นหัวข้อ
ย่อยที่สอน

2.5 กระบวนการจัดการเรียนรู้ คือ การจัดวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ที่
ครูและผู้เรียนจะต้องปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอน

2.6 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ คือ การกำหนดวิธีการวัดผลและ
ประเมินผล เช่น การสังเกต การตรวจผลงานและพฤติกรรมนักเรียน เป็นการประเมินจากสภาพจริง

2.7 สื่อและแหล่งเรียนรู้ จะกำหนดหนังสือประกอบการเรียน สถานที่ที่
จะศึกษา วิทยากร เป็นต้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้
หน่วยการเรียนรู้ที่.....

ชื่อหน่วย.....

ชั้น.....

เรื่องย่อย.....

จุดประสงค์การเรียนรู้

.....
.....
.....
.....

สาระการเรียนรู้

.....
.....
.....
.....

กระบวนการจัดการเรียนรู้

.....
.....
.....
.....

สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

.....
.....
.....
.....

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

.....
.....
.....

ผู้วิจัยได้ปรับใช้ตามแบบของโรงเรียนบ้านโนนม่วง ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้.....ชั้น.....
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....เรื่อง..... เวลา.....ชั่วโมง
 สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ..... เวลา.....ชั่วโมง
 สาระมาตรฐาน ที่.....
 สาระสำคัญ

.....

จุดประสงค์การเรียนรู้

.....

สาระการเรียนรู้

.....

กระบวนการจัดการเรียนรู้

.....

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

.....

การวัดผลประเมินผล

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

(หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านโนนม่วง พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง) (2551 : 21)

การหาประสิทธิภาพเครื่องมือ

เพชฌัญญู กิจระการ (2548 : 44-46) กล่าวว่า สื่อหรือเทคโนโลยีการศึกษาได้รับการผลิตขึ้นมาแล้วต้องมีการทดสอบเพื่อหาประสิทธิภาพของสื่อและเทคโนโลยีการศึกษานั้นก่อนนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอน ถ้าหากการสอนใดๆที่ไม่ได้ผ่านการทดสอบหาประสิทธิภาพภายนอก นอกจากจะไม่มี ความมั่นใจในประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งหมายถึงคุณภาพของสื่อหรือเทคโนโลยีการศึกษาที่ยืนยันได้ในเชิงปริมาณหรือตัวเลขแล้ว ยังอาจก่อให้เกิดผลข้างเคียง อันเกิดแก่ผู้เรียนในด้านคุณธรรมและจริยธรรมที่ไม่พึงประสงค์ของสังคมอีกด้วย นอกจากนี้ ครูผู้สอนจำนวนมาก ที่ใช้สื่อและเทคโนโลยีการเรียนการสอน โดยไม่มีหลักการหรือทฤษฎีที่ถูกต้อง ทำให้สื่อการสอนเหล่านั้นมีค่าเท่ากับการนำเอาเครื่องมือมาประกอบการสอนเท่านั้น โดยไม่ทราบว่สื่อเข้าไปมีบทบาทหรือคุณภาพมากน้อยเพียงใด จากคำกล่าวแสดงให้เห็นว่า สื่อเทคโนโลยีที่ได้รับการผลิตขึ้น เพื่อที่จะนำมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนจะต้องผ่าน กระบวนการหาประสิทธิภาพของสื่อเสียก่อนดังนี้

1. วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงเหตุผล

วิธีการนี้ เป็นการหาประสิทธิภาพโดยการใช้หลักของความรู้และเหตุผลในการ ตัดสินคุณค่าของสื่อการเรียนการสอน โดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญ (Panel of expert) เป็นผู้ พิจารณาตัดสินคุณค่า ซึ่งเป็นการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความ เหมาะสมในด้านความถูกต้องของการนำไปใช้ (Usability) ผลจากการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ แต่ละคนจะนำมาหาประสิทธิภาพโดยใช้สูตรดังนี้

$$CVR = \frac{2 - N_c}{N} - 1$$

เมื่อ CVR แทน ประสิทธิภาพเชิงเหตุผล (Rational approach)

N_c แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ยอมรับ (Number of Panlists Who Had Agreement)

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด (Total Number of Panlists)

ผู้เชี่ยวชาญจะประเมินสื่อการเรียนการสอนตามแบบประเมินที่สร้างขึ้นใน ลักษณะของแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (นิยมใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ) นำค่าเฉลี่ยที่ได้จากแบบประเมินของแต่ละคนไปแทนค่าในสูตร สำหรับค่าเฉลี่ยผู้เชี่ยวชาญ ที่ยอมรับจะต้องอยู่ในระดับที่มากขึ้นไป คืออัตราเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 – 5.00 ค่าที่คำนวณได้ต้องสูง

กว่าค่าที่ปรากฏในตารางตามจำนวนของผู้เชี่ยวชาญ จึงจะยอมรับว่าสื่อมีประสิทธิภาพ ถ้าได้ค่าไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนดจะต้องปรับปรุงแก้ไขสื่อและแนะนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาใหม่

2. วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์

เผชิญ กิจระการ (2548 : 49) กล่าวว่า วิธีนี้จะนำสื่อไปทดลองกับผู้เรียนเป้าหมาย การหาประสิทธิภาพของสื่อ เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ (CAI) บทเรียนโปรแกรม ชุดการสอน แผนการสอน แบบฝึกทักษะ ส่วนมากใช้วิธีการหาประสิทธิภาพด้วยวิธีนี้ ประสิทธิภาพส่วนใหญ่จะพิจารณาจากเปอร์เซ็นต์ การทำแบบฝึกหัดหรือกระบวนการเรียน หรือแบบทดสอบย่อย โดยแสดงเป็นค่าตัวเลข 2 ตัว เช่น $E_1/E_2 = 80/80$, $E_1/E_2 = 85/85$, $E_1/E_2 = 90/90$ เป็นต้น

เกณฑ์ประสิทธิภาพ (E_1/E_2) มีความหมายแตกต่างกันในลักษณะในที่นี้จะยกตัวอย่าง $E_1/E_2 = 80/80$ ดังนี้

2.1 เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 1 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือ ผู้เรียนทั้งหมดทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบย่อย ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ถือเป็นประสิทธิภาพของกระบวนการ ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) คือ ผู้เรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบหลังเรียน (Posttest) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วนการหาค่า E_1/E_2 ใช้สูตรดังนี้

$$E_1 = \frac{\sum x}{A} \times 100$$

เมื่อ	E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
	$\sum x$	แทน	คะแนนของแบบฝึกหัดหรือของแบบทดสอบย่อยรวมกัน
	A	แทน	คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดทุกชุดรวมกัน
	N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด

$$E_2 = \frac{\sum F}{B} \times 100$$

เมื่อ	E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
-------	-------	-----	-----------------------

ΣF	แทน	คะแนนรวมของแบบทดสอบหลังเรียน
B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน
N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด

2.2 เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 2 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือ ผู้เรียน ร้อยละ 80 ทำแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนร้อยละ 80 ทุกคน ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) คือ ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนครั้งนั้น ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 เช่น มีนักเรียน 40 คน ร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด คือ 32 คน แต่ละคนได้คะแนนจากการทดสอบหลังเรียนถึง ร้อยละ 80 (E_1) ส่วน 80 (E_2) คือผลการทดสอบหลังเรียนของผู้เรียนทั้งหมด (40 คน) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80

2.3 เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 3 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือ จำนวน ผู้เรียนทั้งหมด ทำแบบทดสอบหลังเรียน ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) คือ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ที่ผู้เรียนทำเพิ่มขึ้นจากการทดสอบหลังเรียน โดยเทียบกับ คะแนนที่ทำได้ก่อนการเรียน

2.4 เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 4 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือ จำนวน ผู้เรียนทั้งหมด ทำแบบทดสอบหลังเรียนแต่ละข้อถูก มีจำนวนร้อยละ 80 (ถ้าผู้เรียนทำข้อสอบ ข้อใดถูก มีจำนวนผู้เรียนไม่ถึงร้อยละ 80 แสดงว่าสื่อไม่มีประสิทธิภาพ และชี้ให้เห็นว่า จุดประสงค์ที่ตรงกับข้อนั้นมีความบกพร่อง)

สรุปได้ว่า เกณฑ์ในการหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอน จะนิยมตั้งเป็น 3 ลักษณะ คือ 80/80 , 85/85 , 90/90 ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับธรรมชาติของวิชาและเนื้อหาที่นำมา สร้างสื่อ นั้น ถ้าเป็นวิชาที่ค่อนข้างยากก็ตั้งเกณฑ์ไว้ 80/80 หรือ 85/85 สำหรับวิชาที่มีเนื้อหาง่าย ก็อาจตั้งเกณฑ์ไว้ 90/90 เมื่อคำนวณแล้วค่าที่ถือว่าใช้ได้คือ 87.5 /87.5 หรือ 87.5/90 เป็นต้น ประสิทธิภาพของสื่อและเทคโนโลยีการเรียนการสอนจะมาจากผลลัพธ์ของการคำนวณ E_1 และ E_2 เป็นตัวเลข ตัวเลขแรกและตัวเลขหลังตามลำดับ ถ้าตัวเลขเข้าใกล้ 10 มากเท่าไร ยิ่งถือว่ามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเป็นเกณฑ์ที่ใช้ในการรับรองประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอน

3. ดัชนีประสิทธิผล

เผชิญ กิจระการ (2545 : 1 - 2) ได้กล่าวถึงดัชนีประสิทธิผลของสื่อ (Effectiveness Index) เมื่อมีการประเมินสื่อการสอนที่ผลิตขึ้นมา เรามักจะดูประสิทธิผล ทางด้านการสอนและการวัดผลประเมินผลสื่อที่ผลิตขึ้นตามปกติอยู่แล้ว ซึ่งคำนวณได้จาก การหาค่า ความแตกต่างของการทดสอบก่อนการทดลอง และการทดสอบหลังการทดลองด้วยคะแนนสูงสุด

ที่สามารถทำเพิ่มขึ้นได้ ค่าความสัมพันธ์ของการทดลองจะสามารถทำได้ถูกต้องแน่นอน ต้องคำนึงถึงความแตกต่างของคะแนนพื้นฐาน (คะแนนทดสอบก่อนเรียน) และคะแนนที่สามารถทำได้สูงสุด ดัชนีประสิทธิผลจะเป็นตัวชี้ถึงขอบเขตและประสิทธิภาพสูงสุดของสื่อ

การหาพัฒนาการที่เพิ่มขึ้นของผู้เรียนโดยอาศัยการหาค่าดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index : E.I.) มีสูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 159)

$$\text{ดัชนีประสิทธิผล (E.I.)} = \frac{\text{คะแนนทดสอบหลังเรียน} - \text{ผลรวมคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}{(\text{จำนวนนักเรียน} \times \text{คะแนนเต็ม}) - \text{ผลรวมคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}$$

$$\text{หรือ E.I.} = \frac{P_2 - P_1}{\text{Total} - P_1}$$

เมื่อ	P_1	แทน	ผลรวมของคะแนนก่อนเรียนทุกคน
	P_2	แทน	ผลรวมของคะแนนหลังเรียนทุกคน
	Total	แทน	ผลคูณของจำนวนนักเรียนกับคะแนนเต็ม

การหาค่า E.I. เป็นการพิจารณาพัฒนาการในลักษณะว่าเพิ่มขึ้นเท่าไร ไม่ได้ทดสอบว่าเพิ่มขึ้นอย่างเชื่อถือหรือไม่ ซึ่งค่าที่แสดงคะแนนที่เพิ่มขึ้นนั้น เรียกว่า หาค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) และเพื่อให้สื่อความหมายกันง่ายขึ้นจึงเปลี่ยนคะแนนให้อยู่ในรูปของร้อยละ เช่น จากค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) 0.6240 คิดเป็นร้อยละ 62.40

สรุปได้ว่า ผู้วิจัยใช้สูตร ของอาจารย์บุญชม ศรีสะอาด. หาประสิทธิภาพและประสิทธิผล

$$\text{ดัชนีประสิทธิผล (E.I.)} = \frac{\text{คะแนนทดสอบหลังเรียน} - \text{ผลรวมคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}{(\text{จำนวนนักเรียน} \times \text{คะแนนเต็ม}) - \text{ผลรวมคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}$$

การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

1. หลักการและทฤษฎีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (CLE)

การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (Concentrated Language Encounters หรือ CLE) เสาวลักษณ์ รัตนวิเศษ (2534 : 1-5) ได้เริ่มมาจากประเทศออสเตรเลีย โดยทดลองสอนกับนักเรียนพื้นเมืองชาวออสเตรเลีย ผลการทดลองการสอนภาษาอังกฤษ ด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาประสบความสำเร็จดียิ่ง นักเรียนชาวพื้นเมืองเกือบ 100% สามารถอ่าน

เขียน ฟังและพูดภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี หลักและแนวทฤษฎีของการสอนแบบมุ่ง
ประสบการณ์ภาษา ได้แนวทฤษฎีในการสอนภาษาจากหลายทฤษฎี ดังนี้

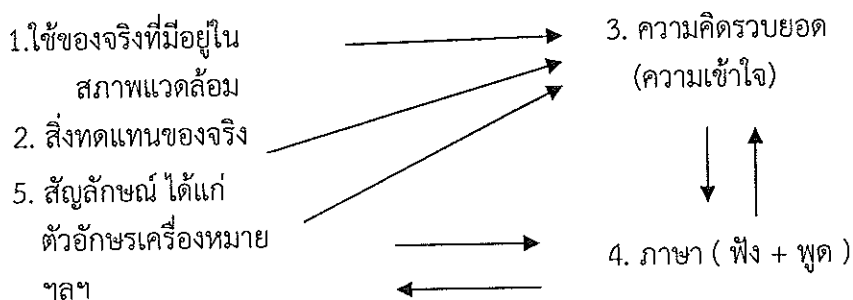
1.1 แนวทฤษฎีการสอนแบบสื่อสาร (The Communicative Approach)

แนวทฤษฎีการสอนแบบนี้จะเน้นการใช้ภาษาของผู้เรียนเป็นหลัก โดยอาศัยหลักการของ
ภาษาศาสตร์เชิงสังคมวิทยา (Sociolinguistics) ซึ่งว่าด้วยเนื้อหาบริบท (Context) ภาษาและ
วัฒนธรรมที่แตกต่างกันในแต่ละชุมชนที่อาจใช้ผิดแผกแตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อม
กระบวนการสอนตามแนวทฤษฎีนี้ จะเน้นปฏิสัมพันธ์ในการใช้ภาษาระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน
และระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนเป็นสำคัญ การกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกอยากแสดงออกทาง
ภาษา หรือการทดลองการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายด้วยตนเองทั้งทางการฟัง การพูด การอ่าน
และการเขียน ทำให้การพัฒนาภาษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปอย่างธรรมชาติได้
บทเรียนจึงควรเน้นบริบททางภาษาที่มีความหมายแก่ผู้เรียน เพื่อฝึกการปฏิบัติการใช้ภาษาได้
อย่างเป็นธรรมชาติ ผู้สอนมีหน้าที่คอยช่วยเหลือ แนะนำและแก้ไข กิจกรรม ได้แก่ การทำงาน
กลุ่มย่อยเพื่อการอ่านร่วมกัน การโต้ตอบในการฟัง การพูดร่วมกัน

1.2. แนวทฤษฎีการสอนแบบธรรมชาติ (The Natural Approach)

ทฤษฎีการสอนแบบนี้ จะเน้นการให้ปัจจัยป้อนที่มีความหมายเป็นที่เข้าใจ ได้แก่ ผู้เรียน
(Comprehensible Input) โดยใช้กระบวนการเรียนการสอน (Process) ที่เหมาะสมกับ
การรับรู้ทางภาษาของผู้เรียน (Language Acquisition) เป็นหลัก ผลของการเรียนรู้ (Output)
จะประสบความสำเร็จดังที่คาดหมายได้

การให้ปัจจัยป้อนที่มีความหมายเป็นที่เข้าใจแก่ผู้เรียนจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการ
สอนความคิดรวบยอดทางภาษาที่ถูกต้อง ซึ่งอาจจัดลำดับการสอนได้ ดังภาพ

1.3 ทฤษฎีการสอนอ่าน ซึ่งยึดหลักทางภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา

(Psycholinguistics) โดยเน้นกระบวนการอ่านของมนุษย์เป็นสำคัญ การสร้างความหมายจาก
สัญลักษณ์โดยผ่านกระบวนการทางความคิด คำนี้ถึงหลักการทางจิตวิทยาในการรับรู้การอ่าน
การถ่ายโยง ความคิดรวบยอดรวมทั้งองค์ประกอบอื่น ๆ ที่จะช่วยให้การอ่านสมบูรณ์ เช่น

ความสนใจ ประสบการณ์เดิมและการระลึกสิ่งที่อ่านได้

2. การจัดบทเรียนหรือหน่วยการเรียนรู้สำหรับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

การจัดบทเรียนจะจัดตามจุดมุ่งหมายในการอ่านของมนุษย์โดยทั่ว ๆ ไป 3 ประการ คือ

2.1 อ่านเพื่อความบันเทิง

2.2 อ่านเพื่อรู้และเข้าใจวิธีการหรือกระบวนการ (เพื่อ “ ทำเป็น ”)

2.3 อ่านเพื่อศึกษาและค้นคว้า (เพื่อ “ คิดเป็น ”)

บทเรียนของวิธีการสอนนี้ จึงจัดหนังสือเป็นเล่ม ๆ ที่มีความยาวพอประมาณตามระดับวัยผู้เรียนและความสนใจของผู้เรียน โดยถือหนังสือแต่ละเล่มเป็นหน่วยการเรียนรู้หนึ่ง ๆ

3. ขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา

ขั้นตอนการสอนดังกล่าว แบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน อย่างต่อเนื่องกัน ดังต่อไปนี้

3.1 ขั้นการรับรู้ (Acquisition Stage) ครูเริ่มเสนอเนื้อหาใหม่ให้แก่ผู้เรียน ผู้เรียนจะเริ่มลองผิดลองถูกกับสิ่งที่เรียนรู้ความถูกต้องแม่นยำ ในการเรียนรู้ยังน้อย

3.2 ขั้นเกิดความคล่องตัว (Fluency Stage) ผู้เรียนจะได้รับการฝึกฝนทักษะจนเกิดความคล่องแคล่วในเนื้อหาที่เรียน และเพิ่มความถูกต้องได้มากขึ้น

3.3 ขั้นเกิดความคงทน (Maintenance Stage) สืบเนื่องจากขั้นที่ 2 ความรู้ที่ได้รับจะอยู่ได้นานและไม่ลืม เนื่องจากมีความแม่นยำในสิ่งที่เรียนจากการปฏิบัติ

3.4 ขั้นนำไปประยุกต์ (Application Stage) ผู้เรียนชำนาญในความรู้ที่เรียนมา และสามารถนำความรู้นั้นมาใช้ในชีวิตประจำวันของตน

3.5 ขั้นปรับตัว (Adaptation Stage) ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่เรียนมา ดัดแปลง หรือปรับใช้ได้ทุกๆ สถานการณ์ที่ผู้เรียนจะมีโอกาส

4. จุดมุ่งหมายของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

ผู้เรียนสามารถ ฟัง พูด อ่าน และเขียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงพอในการสื่อสารทางภาษาในชีวิตประจำวัน การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษามีจุดมุ่งหมายเฉพาะ ดังนี้

4.1 เล่าเรื่อง ลำดับเรื่อง และบอกความหมายของคำทุกคำในบริบทต่าง ๆ ของหน่วยการเรียนรู้ได้

4.2 อ่านออกเสียงคำทุกคำในหน่วยการเรียนรู้ได้

4.3 พูดโต้ตอบ แสดงความคิดเห็น และสรุปความให้เป็นที่เข้าใจได้

4.4 เขียนสะกดคำและประโยคต่าง ๆ ที่นักเรียนเรียนรู้จากหน่วยการเรียนรู้ได้

- 4.5 แต่งประโยคเป็นคำพูดและเขียนเป็นตัวอักษรได้ถูกต้องให้เป็นที่เข้าใจได้
- 4.6 บอกความหมายและเขียนสัญลักษณ์ของเครื่องหมายวรรคตอนได้
- 4.7 สื่อความหมายของภาษาทางกายและอารมณ์หรือทางวาจาและสีหน้า

ท่าทางได้

- 4.8 ร่วมมือกับเพื่อนและช่วยเหลือแบ่งปันกันในการทำงานร่วมกันได้

5. แนวทางการประเมินผลการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

ครูสามารถประเมินพฤติกรรมของนักเรียนที่เกิดขึ้นระหว่างกระบวนการเรียนการสอนได้ดังนี้

- 5.1 การเล่าเรื่องย้อนกลับหลังจากฟังครูจบแล้ว
- 5.2 การสื่อการเข้าใจเนื้อเรื่องโดยการแสดงบทบาทสมมุติและ

วาดภาพประกอบเรื่อง

- 5.3 การบอกลำดับ ก่อนหลังของเรื่องในขณะที่นักเรียนร่วมกันเขียนเรื่อง

ในชั้นที่สาม

- 5.4 การออกเสียงคำต่าง ๆ (ระหว่างการเล่นเรื่องย้อนกลับและเล่นเกม)
- 5.5 การเรียงคำเป็นประโยค (จากการเล่นเกม)
- 5.6 การสะกดคำและการแต่งประโยค (ระยะหนึ่ง หลังการเรียนด้วยวิธี CLE)
- 5.7 ความร่วมมือของนักเรียนและความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานกลุ่ม

แบบประชาธิปไตย

- 5.8 ความสนใจของนักเรียนเกี่ยวกับการ วิธีการประเมิน ใช้การสังเกต

พฤติกรรมของนักเรียน

6. ประโยชน์ของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

- 6.1 ผู้เรียนจะสามารถพัฒนากระบวนการทางความคิดตามรูปแบบของการจัด

กระบวนการสอน

- 6.2 ผู้เรียนได้รับความสนุกสนานจากกิจกรรมการเรียนการสอนทุกขั้นตอนและ

จะรักการอ่านมากขึ้น

- 6.3 ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะทางภาษาอย่างเป็นธรรมชาติ

- 6.4 ผู้เรียนมีโอกาสฝึกการใช้ภาษาในทักษะต่าง ๆ ในลักษณะบูรณาการตั้งแต่

ขั้นตอนที่หนึ่งถึงขั้นสุดท้าย

6.5 ผู้เรียนได้มีโอกาสคุ้นเคยกับกระบวนการอ่านที่ถูกต้องและเหมาะสมกับการรับรู้ของมนุษย์

6.6 ผู้เรียนได้มีโอกาสได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น และได้ฝึกการใช้ประชาธิปไตยการวางแผน

6.7 การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาจะเน้นการเรียนรู้ในทฤษฎีมนุษยนิยม

6.8 ผู้เรียนจะคุ้นเคยกับการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

6.9 ผู้สอนสามารถใช้การสอนซ่อมเสริมได้กับผู้เรียนหลายกลุ่มในขณะเดียวกันตามระดับความสามารถ

6.10 ผู้สอนสามารถพัฒนาทักษะการสอนของตนได้ดีขึ้น

7. ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นที่ 1 : ครูอ่านเรื่องให้นักเรียนฟัง

จุดมุ่งหมาย : เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความหมายโดยรวมของเรื่อง

กิจกรรม : ครูอ่านเรื่องให้นักเรียนฟังอย่างมีชีวิตชีวาโดยอาศัยเทคนิคการเล่าเรื่องให้ผู้เรียนสนใจฟัง ครูแสดงท่าทางประกอบไปด้วย ถ้าภาพยังไม่สามารถสื่อความหมายได้เพียงพอครูควรใช้การสนทนากับนักเรียนเข้าช่วยในการสื่อความหมายโดยใช้คำถามง่าย ๆ และให้ดูภาพประกอบ ทุกหน้าตั้งแต่หน้าปกถึงท้ายเล่ม เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนคิด สามารถพัฒนาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับคำในเรื่องได้

การประเมิน : สังเกตดูว่านักเรียนสามารถตอบคำถามครูได้ง่าย ได้ว่าเรื่องเกี่ยวกับอะไร ที่ไหน อย่างไร เป็นต้น

ขั้นที่ 2 : ให้นักเรียนเล่าเรื่องลำดับเรื่องสนทนาหรืออภิปรายเกี่ยวกับเรื่อง อ่านออกเสียงและเล่นบทบาทสมมติ

จุดมุ่งหมาย : 1. เพื่อฝึกการระลึกเรื่องที่ฟังจากการอ่านได้
2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความหมายในรายละเอียดของเรื่องได้

กิจกรรม : ครูเข้าสู่บทเรียนโดยคำถามง่าย ๆ ให้นักเรียนเล่าเรื่องที่ครูอ่านให้ฟังไปแล้วในขั้นตอนที่ 1 ครูควรกระตุ้นให้นักเรียนทุกคนได้พูด แสดงความคิดเห็นนักเรียนช่วยกันเล่าเรื่องและลำดับเรื่องได้จนจบแล้วครูสนทนาและให้นักเรียนอ่านตามในหนังสือทุกหน้า ครูให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติโดยอาสาสมัครเป็นผู้แสดงตัวละครในเรื่องครูมีหน้าที่เป็นผู้กำกับ

การประเมินผล : สังเกตความถูกต้องจากการเล่าเรื่องย้อนกลับของนักเรียนตามลำดับเรื่องการสื่อความเข้าใจเนื้อเรื่องจากการแสดงบทบาทสมมติ

ขั้นที่ 3 : เขียนเรื่องร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน

- จุดมุ่งหมาย : 1. เพื่อฝึกการระลึกเรื่องที่ฟังจากการอ่านได้
2. เพื่อให้นักเรียนรู้จักตัวอักษรที่ใช้แทนความหมายของคำต่าง ๆ

ที่เรียน

3. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจลีลาของการเขียนตัวอักษรและความสัมพันธ์ของเสียงตัวอักษรนั้น ๆ
4. เพื่อให้นักเรียนสื่อความหมายของตนจากภาษาพูดเป็นภาษาเขียนได้
5. เพื่อให้นักเรียนมีโอกาสแสดงความคิดสร้างสรรค์และใช้จินตนาการ ในการสื่อความหมาย

กิจกรรม : ครูนำสื่อบทเรียนโดยให้นักเรียนช่วยกันลำดับเรื่องที่อ่านและเล่นบทบาทสมมติครูใช้กระดาษแผ่นใหญ่ติดบนกระดานให้นักเรียนเริ่มเรื่องเขียนโดยครูใช้วิธีถามตอบและเขียนประโยคลงบนกระดาษแผ่นใหญ่ครูควรแก้ไขให้เสียก่อนหรือครูเขียนให้ก็ได้ เขียนเรื่องได้สักตอนหนึ่งครูให้นักเรียนออกมาวาดภาพประกอบให้นักเรียนที่เหลือนำออกเสียงในขณะทีครูให้นักเรียนอ่านเรื่องจากกระดาษแผ่นใหญ่ครูควรใช้ไม้ชี้ตัวอักษรตามด้วยเพื่อดูว่านักเรียนอ่านได้แน่หรือใช้การจำต่อเนื่องในประโยค

การประเมินผล : สังเกตการบอกลำดับเรื่องของนักเรียน การอ่านออกเสียงคำและประโยคต่าง ๆ และการจำคำในประโยคต่าง ๆ

ขั้นที่ 4 : ให้นักเรียนทำหนังสือเล่มใหญ่

จุดมุ่งหมาย : เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกอ่านออกเสียงและแสดงออกถึงความเข้าใจความหมายของคำและประโยคของเรื่องที่อ่านได้

กิจกรรม : ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มขั้นต้นครูควรเขียนเรื่องจากขั้นตอนที่ 3 ลงในกระดาษแผ่นใหญ่พอทำหนังสือเล่มใหญ่ นำมาให้นักเรียนอ่านให้นักเรียนผลัดกันอ่านในกลุ่มเสียก่อนจากนั้น แบ่งงานให้นักเรียนทุกคนได้วาดภาพประกอบเรื่องช่วยกันรวบรวมผลงานเรียงหน้ากระดาษเย็บเข้าเล่มใหญ่เป็นของตนเขียนชื่อกลุ่มและให้นักเรียนช่วยกันอ่านหน้าชั้นให้เพื่อนฟัง

การประเมินผล : สังเกตการทำงานร่วมกันของนักเรียนความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่ม การช่วยเหลือกัน

ขั้นที่ 5 : ให้นักเรียนเล่นเกมหรือกิจกรรมทางภาษา

จุดมุ่งหมาย : เพื่อให้นักเรียนมีโอกาสฝึกปฏิบัติการใช้ภาษาด้วยองค์ประกอบย่อยของภาษาต่าง ๆ จนเกิดความแม่นยำ

กิจกรรม : ครูให้นักเรียนใช้หนังสือเล่มใหญ่ของกลุ่มเป็นแหล่งในการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนได้ค้นคว้า จะเน้นให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติการใช้ภาษาด้วยองค์ประกอบย่อยของภาษาด้านต่างๆ จึงควรมีลำดับที่ต่อเนื่องกันเพื่อไม่ให้ผู้เรียนสับสน และมีโอกาสใช้ประสบการณ์ภาษาที่ต่อเนื่องกันมา ใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสมการฝึกทักษะทางภาษา การจัดลำดับจุดประสงค์ในการฝึกทักษะทางภาษา จึงควรจัดตามประสบการณ์ของความเข้าใจ องค์ประกอบย่อยของภาษา ต่อเนื่องจากขั้นที่ 4 คือจากหนังสือเล่มใหญ่ที่ผู้เรียนเข้าใจเรื่องราว เข้าใจคำต่าง ๆ รวมทั้งสามารถอ่านได้แล้วมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อไป ตามจุดประสงค์ ดังนี้ 1) จำคำได้ 2) อ่านคำได้ 3) เขียนคำได้ 4) นำคำมาแต่งประโยคปากเปล่าได้ 5) อ่านและเขียนประโยคที่แต่งได้ 6) แจกลูกและประสมคำได้ 7) คำใหม่มาแต่งประโยคปากเปล่าได้ 8) สามารถอ่านและเขียนประโยคใหม่ได้ 9) สามารถเล่าเรื่องได้ 10) สามารถเล่าเรื่องหรือบอกรายละเอียดจากสิ่งที่อ่านที่ฟังและพบเห็นในชีวิตประจำวันได้ 11) นักเรียนพูดโต้ตอบและสนทนาเรื่องต่าง ๆ จากสิ่งที่อ่าน และฟังได้ 12) นักเรียนเขียนเรื่องสั้นได้ การประเมินผล สังเกตความถูกต้องในการทำกิจกรรมทางภาษาในแต่ละกิจกรรม

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา มีขั้นตอนการสอน 5 ขั้น ขั้นที่ 1 ครูอ่านเรื่องให้นักเรียนฟังขั้นที่ 2 ให้นักเรียนเล่าเรื่องลำดับเรื่องสนทนาหรืออภิปรายเกี่ยวกับเรื่อง อ่านออกเสียงและเล่นบทบาทสมมุติ ขั้นที่ 3 เขียนเรื่องร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน ขั้นที่ 4 ให้นักเรียนทำหนังสือเล่มใหญ่ ขั้นที่ 5 นักเรียนเล่นเกมและกิจกรรมทางภาษา ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกสอน ขั้นที่ 5 ซึ่งได้สอนขั้นที่ 1 ถึง ขั้นที่ 4 มาแล้ว เพื่อเข้าใจระบบของตัวสะกด เสียงและไวยากรณ์โดยการนำตัวอย่างคำหรือประโยคจากหนังสือเล่มใหญ่มาใช้ การฝึกกิจกรรมทางภาษา การจัดลำดับจุดประสงค์ในการฝึกทักษะทางภาษาของผู้เรียน ให้ผู้เรียนเล่นเกมหรือกิจกรรมทางภาษา ได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพียง 6 จุดประสงค์ ดังนี้ 1. จำคำได้ 2. อ่านคำได้ 3. เขียนคำได้ 4. นำคำมาแต่งประโยคปากเปล่าได้ 5. อ่านประโยคที่แต่งได้ 6. แจกลูกและประสมคำได้ ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน จุดประสงค์ที่ 2 จุดประสงค์ที่ 3 ไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้เดียวกัน และจุดประสงค์ที่ 4 จุดประสงค์ที่ 5 ไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้เดียวกัน เพราะสามารถทำกิจกรรมต่อเนื่องกันทันทีได้

ทฤษฎีและหลักการเกี่ยวกับความพึงพอใจ

1. ความหมายของความพึงพอใจ

วรารณ ช้วนุกิจ (2544 : 8) ได้กล่าวไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันเนื่องมาจากความสำเร็จ ความประสงค์ในสิ่งที่ตนคาดหวังไว้

เป็นความรู้สึกที่สามารถปรับเปลี่ยนได้เสมอ ขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ สภาพแวดล้อม ช่วงเวลาในขณะนั้น ๆ ความพึงพอใจเป็นพลังแห่งการสร้างสรรค์สามารถกระตุ้นให้เกิดความภาคภูมิใจ มั่นใจ

อิทธิพล อินทมาตย์ (2543 : 14) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ความรู้สึกพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อได้รับในสิ่งที่ต้องการหรือบรรลุจุดหมายระดับหนึ่ง ความรู้สึกดังกล่าวจะลดลงหรือไม่เกิดขึ้นหากความต้องการหรือจุดหมายนั้นไม่ได้รับการตอบสนอง

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกในทางบวกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ สภาพแวดล้อม และทำให้เกิดเจตคติที่ดีในการปฏิบัติต่อสิ่งนั้นๆ ด้วย

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

การสร้างความพึงพอใจในการเรียนรู้ ตั้งแต่เริ่มต้นให้แก่เด็กทุกคนเกิดความพึงพอใจต่อการเรียนนั้นมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับ การสร้างสิ่งจูงใจให้เกิดกับผู้เรียน ซึ่งในเรื่องนี้มีผู้ให้แนวคิดไว้หลายท่าน ดังนี้

สกินเนอร์ (Skinner, 1971 : 1 – 63) ได้อ้างคำกล่าวของ Jean – acques Rousseau) ที่แสดงความคิดในแนวเดียวกันจากหนังสือ “เอมีล” (Emile) โดยให้ข้อคิดแก่ครูว่า จงทำให้เด็กเกิดความเชื่อว่าเขาอยู่ในความควบคุมของตัวเองเองแม้ว่าเขามีอิสรเสรีภาพ ด้วยวิธีนี้คนจะมีกำลังด้วยตัวเอง ครูควรปล่อยให้เด็กได้ทำเฉพาะในสิ่งที่เขาอยากทำแต่เขาอยากทำเฉพาะสิ่งที่ครูต้องการให้เขาทำเท่านั้น

ไวท์เฮด (White Head, 1967 : 1 – 41) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับเรื่องนี้ในทำนองเดียวกันเขากล่าวถึงจังหวะของการศึกษาขั้นตอนการพัฒนาว่ามี 3 ขั้นตอน คือ จุดยืน (Thesis) จุดแย้ง (Antithesis) และจุดปรับ (Synthesis) ซึ่งไวท์เฮด เรียกชื่อใหม่เพื่อใช้ในการศึกษาว่า การสร้างความพึงพอใจ (Fomance) การทำความกระจ่าง (Precision) และการนำไปใช้ (Generalization) ในการเรียนรู้ใด ๆ ควรจะเป็นไปตาม 3 จังหวะ คือ

1. การสร้างความพึงพอใจ – นักเรียนรับสิ่งใหม่ ๆ มีความตื่นเต้นพอใจกับการได้พบและการเก็บสิ่งใหม่ ๆ
2. การกระทำความกระจ่าง – มีการจัดระเบียบ ให้คำจำกัดความ มีการกำหนดขอบเขตที่ชัดเจน
3. การนำไปใช้ – นำสิ่งใหม่ที่ได้มาไปจัดสิ่งใหม่ ๆ ที่จะได้พบต่อไป เกิดความตื่นเต้นที่จะเอาไปจัดสิ่งใหม่ ๆ ที่เข้ามา

เฮอซเบิร์ก (Herzberg, 1959 : 113 – 115) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าทฤษฎีที่เป็นมูลเหตุทำให้เกิดความพึงพอใจ เรียกว่า The Motivation Higiene Theory ซึ่งได้กล่าวถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน 2 ปัจจัย คือ

1. ปัจจัยการกระตุ้น (Motivation Factors)
2. ปัจจัยค้ำจุน (Hygiene Factors)

ซึ่งปัจจัยทั้งสองเป็นปัจจัยเกี่ยวกับการทำงานและสิ่งแวดล้อมในการทำงาน การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ความพึงพอใจเป็นสิ่งสำคัญที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนทำงานที่ได้รับมอบหมายหรือต้องการปฏิบัติให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ ครูผู้สอนซึ่งในสภาพปัจจุบันเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกหรือให้คำแนะนำปรึกษา จึงต้องคำนึงถึงความพึงพอใจในการเรียนรู้อาจทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนรู้ หรือการปฏิบัติงาน มีแนวคิดพื้นฐานที่ต่างกัน 2 ลักษณะ คือ

1. ความพึงพอใจนำไปสู่การปฏิบัติงาน การตอบสนองความต้องการ ผู้ปฏิบัติงานจนเกิดความพึงพอใจ จะทำให้เกิดแรงจูงใจในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานที่สูงกว่าผู้ไม่ได้รับการตอบสนอง จากแนวคิดดังกล่าว ครูผู้สอนที่ต้องการให้กิจกรรมการเรียนรู้อื่นๆ ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางบรรลุผลสำเร็จจึงต้องคำนึงถึง การจัดบรรยากาศและสถานการณ์ รวมทั้งสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอนที่เอื้ออำนวยต่อการเรียน เพื่อตอบสนองความพึงพอใจของผู้เรียนให้มีแรงจูงใจในการทำกิจกรรมจนบรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

2. ผลการปฏิบัติงานนำไปสู่ความพึงพอใจ ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจและผลการปฏิบัติงานจะถูกเชื่อมโยงด้วยปัจจัยอื่น ๆ ผลการปฏิบัติงานที่ดี จะนำไปสู่ผลตอบแทนที่เหมาะสม ซึ่งในที่สุดจะนำไปสู่การตอบสนองความพึงพอใจ ผลการปฏิบัติงานย่อมได้รับการตอบสนองในรูปของรางวัล หรือผลตอบแทน ซึ่งแบ่งออกเป็นผลตอบแทนภายใน (Intrinsic Reward) และผลตอบแทนภายนอก (Extrinsic Reward) โดยผ่านการรับรู้เกี่ยวกับความยุติธรรมของผลตอบแทนที่ผู้ปฏิบัติงานได้รับ นั่นคือ ความพึงพอใจในงานของผู้ปฏิบัติงานจะถูกกำหนดโดย ความแตกต่างระหว่างผลตอบแทนที่เกิดขึ้นจริง และการรับรู้เรื่องเกี่ยวกับความยุติธรรมของผลตอบแทนที่รับรู้แล้ว ความพึงพอใจย่อมเกิดขึ้น (สมยศ นาวิการ, 2521 : 119)

วิธีการประเมินความพึงพอใจของผู้วิจัยเพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาและปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพและความเหมาะสมต่อไป ซึ่งการประเมินจำแนกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้เรียน ครูแจกแบบประเมินความพึงพอใจให้นักเรียน กากบาททับตามความรู้สึกของตนเอง

สรุปได้ว่า การที่ผู้เรียนมีเสรีภาพในการเรียน ได้รับการสนองความต้องการด้านร่างกายและจิตใจและมีแรงกระตุ้นที่ดี เหมาะสม จะทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนรู้ และมีผลการเรียนดีขึ้น

บริบทโรงเรียนบ้านโนนม่วง

สถานที่ตั้ง

โรงเรียนบ้านโนนม่วง ตั้งอยู่บ้านเขาน้อย ตำบลหนองม่วง อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

โครงสร้างการบริหารงานโรงเรียน แบ่งเป็น 3 ฝ่าย

1. ฝ่ายวิชาการ
2. ฝ่ายบุคลากร
3. ฝ่ายแผนและงบประมาณ

การจัดการศึกษา

จัดการศึกษาตั้งแต่ชั้นอนุบาลหนึ่ง ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยแบ่งเป็นสายชั้น จำนวนห้องเรียน/ผู้เรียน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนห้องเรียนและนักเรียน

ชั้นเรียน	จำนวนห้องเรียน	จำนวนนักเรียน
ชั้นอนุบาล 1	1 ห้องเรียน	16 คน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	1 ห้องเรียน	25 คน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	1 ห้องเรียน	30 คน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	1 ห้องเรียน	32 คน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	1 ห้องเรียน	32 คน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	1 ห้องเรียน	29 คน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	1 ห้องเรียน	31 คน
	รวมทั้งสิ้น	195 คน

ที่มา : (สารสนเทศโรงเรียนบ้านโนนม่วง. 2556 : 6)

แนวการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโรงเรียนบ้านโนนม่วง จัดตามหลักสูตรแกนกลาง ฉบับปรับปรุง 2551 โดยการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่วนตัวผู้สอนปรับบทบาทจากการให้ความรู้โดยการบอก การบรรยาย ส่วนจุดอ่อนที่นักเรียนอ่านและ

เขียนคำยากนั้น นักเรียนระดับ ป.2 ที่เป็นช่วงต้องวางรากฐานการอ่าน การเขียน คิดเลขเป็น คูแลสุขนิสัยที่ดี มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง ให้มั่นคงก่อน เพื่อจะทำให้การเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพ ในระดับสูงขึ้นไป แต่เมื่อต้องมาเรียนวิชาอื่น ๆ มากมาย ทำให้เวลาที่จะพัฒนาพื้นฐานสำคัญก็ ไม่แน่นอน วิชาอื่นก็ได้แค่แง ๆ ปลา ๆ จึงส่งผลเสียต่อการเรียนรู้ในระดับต่อไปอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เป็นหลักสูตรที่หวังผลสู่ความเป็นเลิศเหมือนกันหมด จึงใช้มาตรฐานและตัวชี้วัดความสำเร็จ เดียวกัน ทั้งที่ศักยภาพ ความพร้อม และความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กแต่ละพื้นที่มี การที่จะกำหนดสาระและเป้าหมายในหลักสูตรยังไม่คำนึงถึงศักยภาพเด็กไทยว่ามีความแตกต่าง กันทั้ง ด้านสถานะความเป็นอยู่ของครอบครัว สภาพแวดล้อมรอบข้างรวม ถึงศักยภาพด้าน ไอคิว อีคิว

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

พรชัย ผาดไธสง (2545 : 111-113) ได้วิจัยการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะกิจกรรม ขั้นตอนที่ 5 เรื่อง ผักบุ้ง ประกอบการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 2 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอำนาจเจริญ วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะกิจกรรม ขั้นตอนที่ 5 เรื่อง ผักบุ้ง ประกอบการสอน ภาษาไทยแบบมุ่ง ประสบการณ์ภาษา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอำนาจเจริญ ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ มาตรฐาน 80/80 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการ ทดลองใช้แบบเสริมทักษะกิจกรรมขั้นตอนที่ 5 เรื่อง ผักบุ้ง ประกอบการสอนภาษาไทยแบบมุ่ง ประสบการณ์ภาษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด อำนาจเจริญ เครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบฝึกเสริมทักษะกิจกรรม ขั้นตอนที่ 5 เรื่อง ผักบุ้ง ประกอบการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา จำนวน 12 จุดประสงค์ ซึ่งแบบฝึกเสริมทักษะนี้ได้ผ่านการตรวจสอบความสอดคล้องกับเนื้อหาจาก ผู้เชี่ยวชาญ และนำไปทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึก โดยทำการทดลองรายบุคคล ทดลองกลุ่มย่อย และทดลองภาคสนาม 2) แผนการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา กิจกรรมขั้นตอนที่ 5 เรื่อง ผักบุ้ง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 12 แผน ซึ่งแผนการสอนนี้ได้ ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ ทำการปรับปรุง และนำไปทดลองใช้กับกลุ่ม ตัวอย่าง และ 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเป็นแบบเลือกตอบชนิด 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ แบบทดสอบได้ผ่านการตรวจสอบความตรง

เชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ ทำการปรับปรุงและนำไปทดลองใช้ วิเคราะห์หาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และ ทำการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตร 20 (KR20) ปรากฏว่า ได้ค่าความยากระหว่าง .21 - .78 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .25 - .75 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .89 ผลการวิจัยพบว่า 1) แบบฝึกเสริมทักษะกิจกรรมชั้นตอนที่ 5 เรื่อง ผักบุ้ง ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 84.13/83.55 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ 2) หลังการใช้แบบฝึกเสริมทักษะแล้ว นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการเขียนภาษาไทย สูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกเสริมทักษะ

อติชาติ ทนทอง (2545 : 112-113) ได้ศึกษาค้นคว้า เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะ กิจกรรมชั้นที่ 5 เรื่อง ม้าก้านกล้วย ประกอบการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านแคน”คุรุราษฎร์ส่งเสริม” สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ วัดดูประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแบบฝึกทักษะ กิจกรรมชั้นที่ 5 เรื่อง ม้าก้านกล้วย ประกอบการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน และ 3) เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วย แบบฝึกทักษะ เรื่อง ม้าก้านกล้วย เครื่องมือที่ใช้คือ แผนการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา จำนวน 16 แผน แบบฝึกทักษะกิจกรรมชั้นที่ 5 จำนวน 12 ชุด และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า 1) แบบฝึกทักษะกิจกรรมชั้นที่ 5 เรื่อง ม้าก้านกล้วย ประกอบการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 89.59/89.16 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 2) นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะ กิจกรรมชั้นที่ 5 เรื่อง ม้าก้านกล้วย มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3) ดัชนีและประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะ กิจกรรมชั้นที่ 5 มีค่าเท่ากับ 0.89 ซึ่งแสดงว่าทำให้ผู้เรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 89

ปานดาว วาดโคกสูง (2547 : 112) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย เรื่องคำควบกล้ำ ร ล ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่าแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย เรื่องคำควบกล้ำ ร ล ว ที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพ 85.52/91.37 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ และมีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.78 แสดงว่าผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 78

มนทิรา ภักดีณรงค์ (2550 : 115) ได้ศึกษาการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะ กิจกรรมชั้นตอนที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพและความคงทนในการเรียนรู้เรื่อง ยังไม่สายเกินไป วิชารายภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา วัดดูประสงค์

เพื่อพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะ กิจกรรมชั้นตอนที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพและความคงทนในการเรียนรู้เรื่อง ยังไม่สายเกินไป วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการทดลองใช้แบบเสริมทักษะ กิจกรรมชั้นที่ 5 เรื่อง ยังไม่สายเกินไป โดยการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 การศึกษาค้นคว้าพบว่า แบบฝึกเสริมทักษะ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และคะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จารุณี ทองกรอง (2550 : 112-113) ได้ศึกษาค้นคว้า เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะ กิจกรรมชั้นที่ 5 เรื่อง ม้าก้านกล้วย ประกอบการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านวังแสง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 วัดอุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแบบฝึกทักษะ กิจกรรมชั้นที่ 5 เรื่อง ม้าก้านกล้วย ประกอบการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน และ 3) เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วย แบบฝึกทักษะ เรื่อง ม้าก้านกล้วย เครื่องมือที่ใช้คือ แผนการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา จำนวน 16 แผน แบบฝึกทักษะกิจกรรมชั้นที่ 5 จำนวน 12 ชุด และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า 1) แบบฝึกทักษะกิจกรรมชั้นที่ 5 เรื่อง ม้าก้านกล้วย ประกอบการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 89.59/89.16 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 2) นักเรียน ที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะ กิจกรรมชั้นที่ 5 เรื่องม้าก้านกล้วย มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3) ดัชนีและประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะกิจกรรมชั้นที่ 5 มีค่าเท่ากับ 0.89 ซึ่งแสดงว่าทำให้ผู้เรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 89

อรุณรุ่ง น้อยสกุล (2550 : 111) ได้วิจัยค้นคว้าเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะ การอ่านและการเขียนคำพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.03/89.84 มีค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เท่ากับ 0.77 ซึ่งหมายความว่าผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 77 และนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้

ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมควร น้อยเสนา (2549 : 14) ได้วิจัยค้นคว้าเรื่อง การพัฒนาการอ่าน และการเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดและแบบฝึกทักษะ การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาการเรียนรู้ โดยใช้แผนที่ความคิดและแบบฝึกทักษะ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านโคกวิชัย อำเภอกุฉินชัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 4 จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการเรียนรู้การอ่านและการเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนที่มีปัญหา การเรียนรู้ โดยใช้แผนที่ความคิดและแบบฝึกทักษะ ผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีค่าเฉลี่ย 4.60 หมายถึง แผนการเรียนรู้ที่มีผู้ศึกษาค้นคว้าพัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผลการเรียนรู้การอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ จากการสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน และผลการทดสอบหลังเรียนของนักเรียนวงจร ที่ 1 และวงจร ที่ 2 พบว่า นักเรียนทุกคนมีพัฒนาการสูงขึ้นทั้งทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน ส่วนคะแนนจากการตรวจแบบฝึกทักษะของแต่ละวงจรพบว่า วงจรที่ 1 แบบฝึกชุดที่ 1- 5 คะแนนเต็ม 138 คะแนน นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 110 คิดเป็นร้อยละ 79.71 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ดีมาก วงจรที่ 2 แบบฝึกชุดที่ 5 - 6 คะแนนเต็ม 132 คะแนนพบว่า นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 109.11 คิดเป็นร้อยละ 82.66 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ดี ทั้งนี้จากคะแนนที่ได้จากการปฏิบัติกิจกรรมตามแบบฝึกทักษะชุดที่ 1-10 สังเกตได้ว่าคะแนนจากการฝึกทักษะของนักเรียนจะมีคะแนนเพิ่มขึ้น เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีการแก้ไขข้อบกพร่องและนำกิจกรรมที่มีปัญหามาปรับปรุงใช้ในวงจรต่อไปจนนักเรียนได้รับการพัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ 3) การปฏิบัติการสอนในแต่ละวงจร ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ปรับปรุงแผนการเรียนรู้แบบฝึกทักษะ เวลา และกิจกรรมการเรียนรู้ตามความสามารถ ความสนใจของนักเรียน ผลที่ได้รับปัญหาที่เกิดขึ้น นำไปวางแผนปรับปรุงใช้ในการสอนวงจรต่อไป จากวงจรที่ 1 ใช้เวลาในการสอนทั้งสิ้น 5 ครั้ง นักเรียนจึงสามารถอ่านและเขียนภาษาไทยได้คล่องขึ้น เริ่มเข้าสู่วงจรที่ 2 การจำรูปสระ ประสมคำ อ่านและเขียนคำ รู้ความหมายของคำ ประโยค ดำเนินการสอนโดยปรับปรุงแก้ไขกิจกรรม เวลา เพื่อพบปัญหาในการสอนแต่ละครั้ง ใช้เวลาในการสอนทั้งสิ้น 5 ครั้ง นักเรียนจึงสามารถจำรูปสระ ประสมคำ คำอ่านและเขียน รู้ความหมายของคำ อ่านและรู้ความหมายของประโยคสื่อสารเข้าใจได้

นภาพรณ์ ทาโยธี (2555 : บทคัดย่อ) ได้วิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำพื้นฐานโดยใช้แบบฝึกทักษะ ด้วยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ห้อง 8 โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวน 36 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัยมี 1) แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำพื้นฐาน จำนวน 4 ชุด 2) แผนการจัดการเรียนรู้แบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย จำนวน 16 แผน 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 20 ข้อ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน และ การเขียนคำพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 20 ข้อ สถิติ ในการวิเคราะห์ข้อมูลการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติทดสอบ สมมติฐาน ใช้สูตร t-test (Dependent Samples) ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่าน และ การเขียนคำพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 92.06/94.05 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 ดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการอ่านและ การเขียนคำพื้นฐาน ด้วยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 ที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิผลทำให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 90.55 ผู้เรียนที่ เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำพื้นฐาน ด้วยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทาง ภาษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า คะแนนทดสอบหลังเรียนของผู้เรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะด้วยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทาง ภาษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.96

2. งานวิจัยต่างประเทศ

เบอชาร์ด (Bouchard, 2002 : Web Site) ได้ศึกษาความรู้เรื่องคำ ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากความผิดพลาดในการอ่านสะกดคำแม้ว่าเขามีความพยายามอย่างมาก ระหว่างการอ่านและการสะกดคำแต่การปฏิบัติการอ่านและสะกดคำของนักเรียนก็มักจะยังแสดง ให้เห็นความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในความถูกต้องและความผิดพลาดของคำ การวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาการสะกดคำตามความรู้เรื่องคำเชิงพัฒนาใน 4 ด้าน ผลการวิเคราะห์พบว่าการปฏิบัติ งานการอ่านของนักเรียนดีกว่าปฏิบัติงานการสะกดคำอย่างมีนัยสำคัญและ พบว่ามีผลของ รายงานอย่างมีนัยสำคัญต่อระดับความรู้เรื่องคำของนักเรียนต่อไปพบว่า ความผิดพลาด เกี่ยวข้องกับลักษณะทางอักขระวิธีที่เหมือนกันในทุกงานในที่สุด จากการศึกษาการให้คะแนน ผลสัมฤทธิ์ทางการสะกดคำของทักษะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของครู พบว่าการให้คะแนน มี ความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับการปฏิบัติจริงของนักเรียนในสัมฤทธิ์ทางการสะกดคำและ ความรู้เรื่องคำแต่ก็ยังไม่เพียงพอสำหรับการตัดสินใจในการสอน

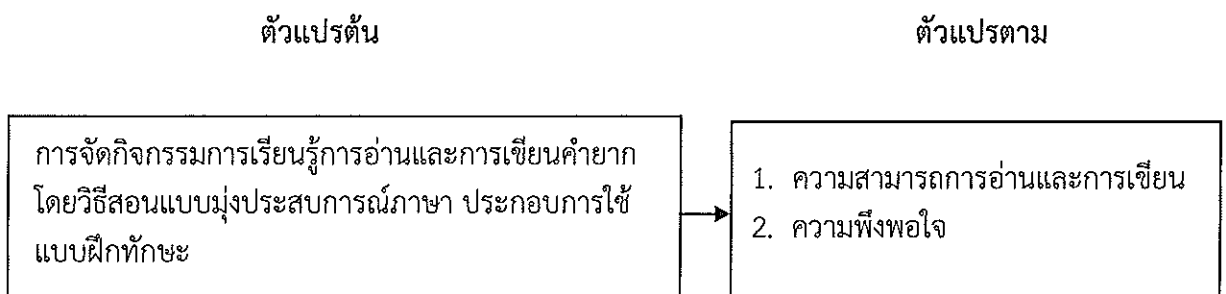
แมคพิก (Mepeake. 1979 : A) ได้ศึกษาผลการเรียนจากแบบฝึกอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่เริ่มศึกษาจนถึงความสามารถในการอ่าน และเพศที่มีต่อความสามารถในการสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนประถมศึกษาในเมือง Situate และ Massachusetts พบว่า ทุกกลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ในการสะกดคำสูงขึ้น ยกเว้นนักเรียนชายที่มีบกพร่องด้านการอ่านและพบว่า แบบฝึกช่วยปรับปรุงความสามารถในการสะกดคำของนักเรียนทุกคน แต่เวลา 12 สัปดาห์ไม่เพียงพอที่จะทำให้เกิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ในการสะกดคำไปสู่คำใหม่ที่ยังไม่ได้ศึกษา และคะแนนของนักเรียนหญิงสูงกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้การอ่านมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการสะกดคำ

คลอเรีย (Lawrey. 1977 : 817) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการใช้แบบฝึกทักษะกับผู้เรียนระดับ 1 ถึง ระดับ 3 จำนวน 87 คน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกโดยใช้แบบฝึกทักษะมีคะแนนทดสอบหลังการทำแบบฝึกมากกว่าคะแนนก่อนการทำแบบฝึก

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าความสามารถในการอ่านและการเขียนคำยาก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เกิดจากการสร้างประสบการณ์ที่หลากหลาย ทั้งการสร้างแบบฝึก การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและปัจจัยอื่น ๆ โดยเฉพาะผู้เรียนในระดับประถมศึกษา จะต้องได้รับการฝึกทักษะการอ่านและการเขียน เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนในระดับสูงขึ้นต่อไป และมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสามารถนำไปสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากผลการศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ดังแผนภาพที่ 4

แผนภาพที่ 4 กรอบแนวคิดการวิจัย เรื่อง การพัฒนาการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านและการเขียน คำยาก โดยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาประกอบการใช้แบบฝึกทักษะ